

ČEKŲ ATSTOVAS: OATIS' REIKALAS BAIGTAS

Gen. Bradley: Sovietų planai nežinomi

WASHINGTONAS. — Bendrojo štabo viršininkas gen. Omar Bradley pasakė senatė, kad pavojinga spėlioti, ką mano daryti Sovietų Rusija. Niekas nežino, kas yra Kremliaus vyru galvose. Mes negalime įspėti, ką jie mano daryti, ir aplamai pavojinga užsiimti tokiais spėliojimais.

Pakviestas į senato komisiją svarstant lėšas užsienio sąjungininkams, gen. Bradley pabrėžė: siekiant saugumo Amerikai ir laisvajam pasauliui reikia kaip galima greičiau pasiruošti komunistų agresijai atremti, nežiūrint, kur ji pasirodytų.

Keturi demokratų senatoriai, priklausantys užsienio santykių komisijai, pasisakė prieš lėšų karpymą, tuo tarpu kai anksčiau užsienio santykių ir karinės tarnybos komisijos nubalsavo sumažinti \$1 milijonų vyriausybės paprašytą sumą.

Gen. Bradley manytu, visas pasaulis bus komunistų, jeigu Amerika nebus pasirūpusi pasaulio vadovavimui.

Istatymas, draudžiantis prekiauti su sovietais

WASHINGTONAS. — Senatas priėmė administracinį įstatymą, pagal kurį netiesioginiai draudžiama kraštams, gaunantiems iš Amerikos ekonominės pagalbos, prekiauti su Sovietų Sąjunga ir jos valdomais kraštais.

Kraštams, kurie parduos rusams ar jų satelitams ginklus ir karui svarbias žaliavas, bus nutraukta Amerikos parama.

Senatui, įnešus dar kai kurių pataisų, įstatymas bus dar kartą apsvaistytas Kongreso bendrame posėdyje.

RUSŲ NĖRA KO BJOTI

DAYTON, Ohio. — Automobilų automatinio starterio išradėjas ir buvęs General Motors vice direktorius C. F. Kettering, savo 75 metų sukakties proga išsireiškė apie techniką ir politiką.

Rusai yra atsilikę 50-60 metų technikoje, sako išradėjas. Jie turi kiek tankų, lėktuvų, bet viską, ką jie daro, yra paėmę iš mūsų. Taigi, teneskauda dėl rusų galva, sako Kettering.

Aliaskos apsaugai numatyta \$1 bil.

WASHINGTONAS. — Gynybos departamentas išdirbo planą apsaugoti Aliaską nuo priešų įsiveržimo. Aliaskos apsaugos programai numatyta \$1 milijonas. Iš tos sumos 400 milijonų dolerių jau paskirta dabartiniam gynybos darbams vykdyti.

Speciali komisija iš Atstovų rūmų netrukus išvyks į Aliaską susipažinti su gynybos uždaviniais vietoj.

—Pakistano vyriausybė kreipėsi į Angliją, prašydama parinkti galingųjų seserų Pakistano ligoninėms.

—Vario darbininkų streikas tebesitęsia. Streikuoja 58,000 darbininkų. Daugiau kaip 20 jmonių, nebegaušančių šios svarbios žaliavos, turėjo sulaukyti darba, kol baigsis streikas.

Nuo duonos 3 mirė, 30 išėjo iš proto

PARYŽIUS. Pietinės Prancūzijos miestelyje Pont St. Esprit viena naktį daugiau kaip 200 žmonių ėmė allarmuoti gydytojus, prašydami greitos pagalbos. Žmonės jautėsi blogai, vėmė, temperatūra krito.

Kartu su gydytojais dirbo ir policija. Ji nustatė, kad susirgę žmonės valgė tos pačios kepyklos duoną. Prietais išvados, kad duona buvo nuodinga, bet iš kur atsirado nuodai, dar nepasisekė nustatyti.

Trys žmonės jau mirė, 30 buvo paguldyti į ligonines su psichinių ligų žymėmis. Daugelis jų mėgino nusižudyti. Jūs kankina halucinacijos, vaidenasi pabaisos, liepsnos.

Dar nenustatyta, bet spėjama, kad duonos miltuose galėjo būti tam tikro, drėgnų metų parazito, funuso, nuodai. Panašius užsikrėtimų esą buvę Viduriniams amžiams. Tada ligų priežastis buvo galima lengviau išaiškinti; ragany, vėlnių darbais ar Dievo bausme.

Laidotuvių skandalas

SIoux CITY, Iowa. — Seržantas John Rice, 37 m., mirė Korėjoje didvyrio mirtimi, bet kai jo palaikai buvo parvežti į jo gimtąjį miestą, kapinių valdyba atsisakė jo našlei leisti įj palaidoti, kadangi jis buvo indėnas, o kapinėse gali būti laidojami tik "Kaukazo rasės" mirusieji.

(Pagal seną definiciją, "Kaukazo rasės" laikomos šios tautos: slavų, turkų, totorių, kalmiukų, persų, estų, o taip pat prancūzai, vokiečiai, angliai, ispanai, tik ne Amerikos indėnai).

Prezidentas Trumanas, užtikęs žinią laikraščiuose, liepė savo patarėjui gen. Vaughan parašyti laišką žuvusio kareivio našlei (ji tarp kita priklausė baštajai rasei) ir pasiūlyti laidotuves Arlingtono karių kapinėse valdiškomis lėšomis, įskaitant ir išlaidas ir šeimos kelionę į laidotuves.

Austrijoje suimti trys seni žudikai

VIENA. — Praėjus 14 metų nuo buvusio Austrijos karo ministerio gen. Willhelmo Zehner nužudymo, suimti jo žudikai, buvę 3 vokiečių gestapo pareigūnai.

Gen. Zehner buvo nužudytas tuoj po nacių įsiveržimo į Austriją, 1948 m. Hitlerininkai tada paskelbė, kad gen. Zehner nusižudė. Jo žmona, gerai žinodama, kad jis buvo nužudytas, kovojo visą laiką, kol galiausiai užvedė teisingumo organus ant tikrųjų žmogžudžių pėdų.

—12 Rytų Vokietijos policininkų pabėgo pereitą naktį į Vakarų Berlyną, prašydami juos priglausti kaip politinius pabėgėlius.

—Kominformo žurnalo paskutiniame numery rašoma, kad Italijos ir Prancūzijos komunistų tarpe kilo nesutarimų.

Be Irano žibalo

Irano vyriausybė nusavino žibalo pramonę, ligi šiol buvusią anglų rankose. Anglai pareikalavo atlyginti už įrengimus, dalintis ateityje gaunamu pelnu pusiau. Kitaip jie atitraukia savo specialistus ir laivus. Derybos pateko į pavojingą krizę, žibalo pramonė Irane sustojo, o pasaulis pajuto Irano žibalo produktų trūkumą. Kaip atsiliepė Irano žibalo krizė pasaulio ūkiniams gyvenimui?

Gamybos kiekiai

Irano nerafinuoto žibalo pramonė siekė 700,000 statinių (barells) per dieną, t. y. kiek daugiau kaip 6% visos pasaulio gamybos. Amerika gamina per dieną 560,000 statinių, Kuveitai laukai (prie Persų įlankos) 250,000, Saudi Arabija 200,000, Kanada 95,000, Venezuela 68,000.

Amerika apsirūpinusi

Nežiūrint Irano žibalo išvežimo sustojimo, Amerika turi pakankamus visų žibalo rūšių atsargas. Gazolino, benzino, kuro alyvos ir kitų žibalo produktų atsargos buvo užpildytos dideliais kiekiais pagal ginklavimosi programą. Pačios Amerikos žibalo produktų gamyba vis dar auga, ir dėl tos priežasties Irano krizė dar nepaveikė Amerikos ūkio.

Trūkumas Azijoje

Viduriniuose Rytuose yra pakankamai žibalo ir be Irano, bet ten, kaip ir visame pasaulyje, jaučiamas vėlykų, rafinerijų trūkumas. Pakistane, Indijoje, Ceylone ir Burmoje jaučiamas žibalo produktų trūkumas, ypač lėktuvų benzino. Taip pat ir kuro alyvos laivams trūksta šio pasaulio daly.

Anglija laikosi

Ligi šiol Anglija daug žibalo įsigybena iš Irano, kur darbavosi jų pusiau valdinė naftos bendrovė. Sustojus išvežimui iš Irano, angliai padidino savo pirkimus Amerikoje. Lėktuvų benzinas, kerosinas, mazutas dabar dideliais kiekiais anglų perkami iš Amerikos. Šiuo metu angliai įsiveža daugiau žibalo produktų, negu prieš Irano krizę.

Dolerio krizė

Kiek sunkiau Irano žibalo sustojimas paveikė Vakarų Europos valstybes. Ne dėl to, kad nebūtų galima gauti žibalo produktų iš Amerikos ir jos kontroliuojamų laukų, bet dėl dolerių trūkumo. Kol veikė anglų bendrovė Irane, Vakarų Europa, lygiai ir likusis pasaulis galėjo pirkti žibalo anglių svarais, o dabar reikia už tai mokėti Amerikos doleriais. Doleriai ligi šiol buvo sunaudojami kitokioms svarbioms prekėms, iš Amerikos importuojamam apmokėti.

Vaidenasi Stalinas

Daugiausia nuo Irano žibalo krizės kenčia pats Iranas, kaip ekonominiai, taip ir politiniai. Irano žibalo milžiniški kiekiai "pūva" nenaudojami. Jis šiandien pats yra priverstas pirkti iš Amerikos, bet pirma prašo skolinti pinigų.

Iranas žino, jis gali išvengti komunistų perversmo, kol gali pasitikėti savo kariuomene. Sustojus žibalo pramonei nebėra lėšų ne kuklioms kareivijų ir valdininkų algoms. Komunizmo pavojus per tai Irane labai padidėjo.

Washington, D. C. — Unijų vadų konferencija. Iš kairės į dešinę: Walter Reuther ir William Green (abu sėdi). Stovi (iš kairės į dešinę) James B. Carey, CIO sekretorius-izdininkas, ir George Meany, Amerikos Darbo Federacijos sekretorius-izdininkas. Kaip atrodo, sąjunga, kuri buvo sudaryta tarp Federacijos ir CIO, pakriks. Vadinasi, tos unijos nebebandys derinti savo veikimą.

Vėliausios žinios

—Maskvos laikraščiai kaltina Jungtines Tautas dėl taikos derybų nepasisekimo Korėjoje. Jų pasakojimu, Amerika nori laikyti Korėjoje savo armiją, nukreiptą prieš Kinijos ir Sovietų Sąjungos saugumo interesus.

—Prof. Jonas Fjeldstad, garsumo norvegų okeanografas, sako, kad šiauriniame Atlante dingio Golfo srovė ir kad to paseka yra šalta ir lietinga vasara šiaurės vakarų Skandinavijoje, ypač Š. Norvegijoje.

—Pagal naują patvarką, kuri dabar turi pasirašyti prezidentas, bus pašaukta į kariuomenę 500,000 vyrų.

—Per paskutinę savaitę Amerikos karių nuostoliai Korėjoje siekė 416 vyrų. Bendras karo nuostolių žmonių skaičius siekia 81,422 vyrus.

—Vengrijos vyriausybė uždraudė religinius sakramentus (kaip paskutinį patepimą) ligoniams, gulintiems valdinėse ligoninėse.

—Amerikos komunistai verčiasi narkotikų importu, iš kurio pelno finansuojama komunistų propaganda, praneša Italijos sveikatos komisariatas.

—Dr. Werner Best, buvęs nacių komisaras Danijoje, ir sėdėjęs už karo žiaurumus kalėjime, buvo danų amnestuotas ir policijos automobilu nugabentas į Vokietiją.

Japonų banginių laivynas

TOKYO. — Japonija turi banginių laivyną iš 46 laivų. Ateinantį spalį laivynas pirmą kartą po paskutinio karo išplaukia į Antarktiką gaudyti banginių.

Prieš karą Japonija buvo šalia Norvegijos, didžiausia banginių taukų pristatytoja pasaulyje rinkoje.

Japonijos konsulatui Jungt. Valstybėse

WASHINGTONAS. — Po Japonijos taikos sutarties pasirašymo, Amerikoje bus įsteigti japonų konsulatai šiuose miestuose: Chicagoje, New Yorke, Los Angelese, New Orleans ir Saetle.

Derybos pareina nuo komunistų

TOKYO. — Jungtinių Tautų vyr. armijos vadas gen. Ridgway savo atsakyme pareiškė, kad tolimesnis taikos pasitarimų likimas, jų atnaujinimas ir nutraukimas, yra komunistų reikalas. Jeigu komunistai nori tartis, Jungtinių Tautų vadovybė pasiųs savo delegaciją, jeigu jie nori karo, Jungtinių Tautų armija yra tam pasiruošusi.

Bet jis griežtai atsisakė toliau dalyvauti komunistų sumanytoje komedijoje. Jis atsisakė siųsti savo ryšininkus tyrinėti bombardavimo pasekmes, visiškai paaiškėjus, kad šį "bombardavimą" išgalvojo komunistai priekabių beiškodami.

Šis Jungt. Tautų vadovybės nusistatymas buvo pakartotinai išreikštas gen. Ridgway atsakyme iš 116 žodžių.

Ištraukė iš upės 79; 6 kareiviai nuskendo

MUNSAN, Korėja. — Šeši Amerikos kareiviai nuskendo, staiga patvinus Imjin upei ir apvertus jų motorvežimį. Kitiem septyniems pasisekė išsigelbėti.

Patvinus tai pačiai upei buvo sugriautas pontoninis tiltas, kuriuo naudojosi patuliniam žygiams Amerikos kareivių dalinys. Helikopterį (malūnsparnių lėktuvų) dėka buvo per didelės pastangas išgelbėti 72 į nelaimę patekę vyrai, iš kurių 14 išbuvo šešias valandas ant sudužusio pontono.

VYSKUPAS SAKO, EUROPIEČIAI NEMĖGSTA AMERIKIEČIŲ, — KODĖL?

NEW YORKAS. — Amerikos episkopalinis vyskupas J. I. Blair, su buveine Europoje, sako, kad amerikiečių populiarumas Europoje yra žemo lygio. Jis mėgina paaiškinti ir kodėl:

"Viena priežastis, kodėl europiečiai nemėgstą mūsų, yra žinomas žmonių nusistatymas prieš pinigų skolintojus. Be to, jie mano, kad mes per daug juos stumiame į ginklavimąsi", aiškina nepopuliarumo priežastis minėtas vyskupas.

PREZIDENTAS IEŠKOS PRIEMONIŲ SUIMTAM KORESPONDENTUI GELBĖT

Prekybos santykiai kabo kaip ant plauko

WASHINGTONAS. — Naujasis Čekoslovakijos ambasadorius Vladimir Prochazka, nuvykęs pas prezidentą Trumaną įteikti savo paskyrimo raštus, rado nuotaiką, daugiau panašią į santykių nutraukimą, negu į draugystės atstatymą.

Kaip jau vakar buvo trumpai minėta, prez. Trumanas Čekoslovakijos ambasadoriaus priėmimui paskyrė vos 5 minutes. Išėjęs iš prezidento namų, Čekoslovakijos ambasadorius pamatė gatvėje demonstruojančius čekų pabėgėlius, nešinus plakatais, nukreiptais prieš komunistų terora jų tėvynę.

"PALEISKIT KORESPONDENTĄ"

Pasitikusiems korespondentams Prochazka atsakė, kad judu su prezidentu kalbėję apie šiuos dvių šalių santykius.

Prezidento spaudos sekretorius Joseph Short vėliau papasakojo, kokia forma ir kokioje nuotaikoje praėjo šis penkių minučių pasikalbėjimas.

Vos baigus naujam ambasadoriui trafaretinį sakinį apie jo viltį dėl santykių pagerinimo, Amerikos Jungtinių Valstybių prezidentas atsakė: "Geriausia priemonė pagerinti santykius tarp šių dviejų valstybių, tai — leisti mūsų Associated Press korespondentui William Oatis sugrįžti namo".

Šie santykiai ėmė blogėti nuo to laiko, kai buvo nužudytas Jan Masaryk, pridėjo prie savo kalbos prezidentas (Jan Masaryk, čekų užsienio reikalų ministras, 1948 m. paslaptimis sąlygomis išsoko tuomet iš trečio aukšto ir užsimušė. Čekų valdovai paskelbė, kad jis nusižudė, bet laisvasis pasaulis mano, kad jis buvo nužudytas).

KONGRESO PASIŪLYMAS

Iš griežtos prezidento kalbos Washingtono spėjama, kad prezidentas gali pavartoti tas priemones, kurias pasiūlė kongreso abiejų rūmų savo bendro rezoliucijoje: nutraukti prekybinius ryšius su Čekoslovakija, kol nebus paleistas kalinamas William Oatis.

Kongreso rezoliucijoje prašoma vyriausybę imtis visų įmanomų priemonių prieš Čekoslovakiją gelbstint Amerikos pilietį iš kalėjimo, neišskiriant nė prekybos santykių nutraukimo.

Valstybės sekretoriui Achesonui yra pavesta per pirmą susitikimą su čekų ambasadorium išsikalbėti korespondento išlaisvinimo reikalu. Po to bus nutarta, kokiomis priemonėmis priversti Čekoslovakiją išpildyti šį Amerikos Jungtinių Valstybių prašymą.

SUSITIKIMAS SU ACHESONU

Po to antradienį, naujasis Čekoslovakijos ambasadorius atvyko prisistatyti į Valstybės departamentą.

Jį pasitiko Valstybės sekretorius Acheson tokio pat įtempto nuotaikoj, kaip ir prezidentas. Nepadavęs ambasadoriui rankos, Achesonas parodė Prochazkai Kongreso priimtą rezoliuciją, kurioje siūloma nutraukti prekybos santykius su Čekoslovakija, kol nebus paleistas Amerikos korespondentas Oatis.

Pasikalbėjimas užtruko 30 minučių. Ambasadoriui buvo pakartota vyriausybės nuomonė dėl Oatis suėmimo, būtent, kad jam mesti kaltinimai dėl šnipinėjimo yra sufabrikuoti, Amerikos vyriausybės įsitikinimu negalima laukti santykių pagerėjimo, kol Amerikos pilietis nekaltai kalinamas Čekoslovakijos kalėjime.

Ambasadorius atsakė, kad jis praneš savo vyriausybei Amerikos vyriausybės nusistatymą.

Vėliau, Prochazką pasitiko korespondentai, primygtinai klausdami apie Oatis paleidimą. Čekoslovakų ambasadorius jiems atsakė, kad Oatis reikalas yra baigtas. Jis po teismo sprendimo atliekas bausmę už šnipinėjimą.

Sovietų delegacija išskubėjo užminuoti taikos konferenciją

WASHINGTONAS. — Valstybės departamentas kiek nušėbo, sužinojęs, kad Sovietų Sąjungos delegacija į Japonijos taikos konferenciją, susidedanti iš 40 asmenų, staiga išvyko iš San Francisco, tris dienas anksčiau, negu buvo numatyta.

Delegacijai vadovauja iš seniau gerai žinomas Andrei Gromyko. Nepadaręs įprasto vizito Valstybės departamente, nei nepaprašęs jo pagalbos, jis susodino savo delegatų armiją į du Pullmano vagonus ir išsiuntė juos į konferencijos vietą.

Sovietų delegacija, kaip žinoma, atvyko sabotuoti taikos sutarties su Japonija pasirašymą. Tuo tikslu ji, nuvykusi anksčiau į San Francisco, nori susirasti daugiau taktininkų konferencijai į niekus paversti.

Esant didelei pasirašančiųjų valstybių daugumai už Amerikos išdirbtą sutarties projektą, Gromyko šio tikslo, atrodo, neatsieks. Bet jis turi ir kitą tikslą: išnaudoti tarptautinius forumus komunistinei propagandai.

Konferencija prasidės San Francisco rugsėjo 4 d.

Sovietai laiko Dreiserį savu

LONDONAS. — Sovietų Rusijos žinių agentūra TASS praneša, kad sovietų valstybinė leidykla ruošiasi išleisti visus Theodore Dreiserio, žinomo Amerikos rašytojo, darbus, viso 11 tomų.

Charakterizuojant autorių, sovietai sako, jis kovojęs už darbininkų reikalus, buvęs nusistatęs prieš fašistus ir t. t.

—8 iš 90 pašalintų West Point kadetų buvo priimti atgal į akademiją. Iš jų 32 įstojo į Notre Dame universitetą, viešam nežinomam mecenatui pasiūlius apmokėti jų mokslo ir pragyvenimo išlaidas.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Užmirštoji profesija

Šiuo metu vidutinis amerikietis yra apsirūpinęs vėdinamomis patalpomis, voniomis, patogiais drabužiais ir kitomis gėrybėmis, kurių labai trūksta atsilikusiame ir nusibūtuose kraštuose. Tačiau statistikos duomenys rodo, kad kai kurios skaudžios ligos šioje šalyje stipriai laikosi ir net plinta. Iš statistikos taip pat matyti, kad šalies mityba turi stambių defektų. Gydytojai teigia, kad šie mitybos defektai skatina kai kurių ligų siautimą.

Tad šiuo metu Dr. V. H. Lindauer skelbiama tezę: ką valgi, tą turi (you are what you eat), yra pati aktualiausia mūsų viešajai sveikatai. Dabar mūsų daktarai trokšta matyti vidutinį amerikietį sveiką valgantį savo paties sveikatą, o ne į kieno nors kišenius naudą.

Mitybos defektai atsiranda ne tik iš valgyto klaidų, bet ir iš stambių maisto gamybos defektų. Gydytojai šių negerovių nepajėgūs pataisyti, kol plačioji visuomenė nebus tinkamai informuota.

Čia yra graži proga prisiminti tą užmirštąją mūsų šeiminių profesiją. Joms priklauso istorinė misija pataisyti vidutinio amerikiečio sveikatą, kad statistika šiam kraštin rodytų palankesnius skaičius.

Rėkiančių skelbimo agentūrų suklaidintos šeiminių nežino, kaip atskirti gerą maistą nuo blogo, taip pat savo virtuvėje ne sykį suklysta. Kai jos supras ir įvertins tam tikros humaniškos organizacijos informacijas ir patarimus, pareikalaus gerų maisto produktų, tada ir maisto gamyba šiame krašte pakryps į gerąją pusę.

—J. Kaunas.

Lietuvių Auditorija gerinama

Rugpjūčio mėnesio susirinkime menedžeris Juozas Balčiūnas pranešė, kad numatyti Lietuvių Auditorijos darbai atlikti. Buvo padaryti stipsai į aukštą aktoriams persirengti. Erdvios patalpos padarytos abiejose estrados pusėse vyrams ir moterims. Tuo būdu vaidinimo metu nereikės taip visiems apie sceną grįžti.

Labai skubinamas dekoravimo darbas. Visa auditorija bus išdėstyta prieš prasidedant rudeniui sezonui. Taigi direktoriai kiekvienam susirinkime ką nors priima auditorijai pagerinti, kad tik atsilankiusi visuomenė būtų patenkinta.

Auditorija visam sezonui kas šeštadienį yra išnuomota J. Rantauskui ir kompanijai. Tačiau sekmadieniais auditorija yra nuomojama vietinių draugijų. Žinoma, tik draugijos turi laikyti savo dienos, nes auditorijos svetainės — tiek didžioji, tiek mažosios — greitai išnuomojamos. Draugijos prašomos svetainę išsinuomotuoti ne vėliau kaip prieš 90 dienų, nes kitaip jos negalės būti tikros dėl savo parengimo.

P. J. Petraitis, Direktijos koresp.

Popular brands at popular prices

NIKODEMAS ŠIRVINSKAS

4541 SO. ROCKWELL STREET
Lafayette 3-4841

Mirė 1951 m. rugpjūčio 26 d., 6:30 val. ryto, sulaukęs pusės amžiaus. Gimė Lietuvoje Vilniaus krašte, šventonių apskr. Daugeliškių parapijoje, Danbariškių kaime. Amerikoje išgyveno 38 metus. Paliko nuliūdę mylimą žmoną Helen, pagal tėvus Valatkaitę; sūnus Albertas, sesutė M. Colette Sv. Pranciškaus vienuolyne, Pittsburgh, Pa.; pusbrolio sūnus Walter Simonis; giminės Kazimieras Laurinavičius, jo žmona Ursulė; svogerka Bernice Yourkauskas, jos vyras John Yourkauskas ir jų šeima; kiti giminės, draugai ir pažįstami. Lietuvoje liko 2 broliai ir 1 sesuo.

Priklaušė Sv. Vardo Draugijai, Saldž. Sirdies Jėzaus Draugijai Brighton Parke, Garbės narys Marionui ir Labdarų sąjungos ir Sv. Pranciškaus vienuolyno. Be to priklausė Lietuvos Vyčių 36 kuopai ir ALRK Federacijos 19 skyriui ir Unity klubui.

Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4330 So. California Avenue.

Penktadienį, rugpjūčio 31 d., 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Nekalto Prasidėjimo Panelės šventiausios parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Nikodemio Širvinskio giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka: Žmona, Sūnus, Duklė ir kiti Giminės.

Laidotuvių direkt. John F. Eudeikis, Tel. YArds 7-1741.

VINCENTA MIŠEIKIS

(PAGAL TĖVUS ŽUKAUSKAS)
Gyveno 4357 S. Washtenaw Ave.

Mirė 1951 m. rugpjūčio 26 d., 12:30 val. ryto sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Lietuvoje, šiaulių apskrityje, Pakapės parapijoje, Normancijų vienkienyje. Amerikoje išgyveno 28 metus.

Paliko nuliūdę mylimos seserės Teklės Lasdauskas, jos vyras Izidorius; Petronėlė Bialy, jos vyras Kazimieras ir jų vaikai: Edward ir Mary; brolis Leo Žukauskas, jo žmona Natalija ir jų vaikai: Alice, Tarelis, Leo ir Jerry ir jų šeimos; brolis sūnus Klemenas Žukauskas, gyvena Brazilijoje; sūnaitis Bernardas Strampel, ir Frank bei Mike Simmons, Shields, Simulis, Likander ir jų šeimos, ir daug kitų giminų, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4330 S. California Avenue.

Ketvirtadienį, rugpjūčio 30 d., 8:30 valandą ryto bus lydimas iš koplyčios į Nekalto Prasidėjimo Pan. Sv. parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Vincentos Mišeikis giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Seserys, Brolis, Brolių Vaikai ir Giminės.

Laidotuvių direkt. John F. Eudeikis, YArds 7-1741.

Apšvietiečių rudeninis išvažiavimas

Lietuvių Moterų Dr. Ja Apšvieta kviečia visus ir visas atsilankyti sekmadienį, 1951 m. rugpjūčio 2 d., Liepos daržė, prie 83-čios ir Kean Ave. Pradžia 12 val. Turėsite progos smagiai praleisti dieną, pasižvelgti prie F. Kuzmaršio orkestro. Bus gardžių užkandžių, keptų, silių, pi-ragėlių, kugelių ir kitų valgių. O troškuliui numalšinti bus šalto alučio. Šios apšvietiečių yra pasižadėjusios suteikti dovanų: Marš Ross atveš porą ančių, Veronika Žukauskienė, Adelė Kalpokienė, Pranė Bračiulienė ir Sofija Puniškienė.

Apšvietiečių rėmėjai visada mums padeda. Šį kartą Jurgis Miliūnas dalyvavo saldainius, Jonas Puniška ir Juozas Baliūnas patarnavo prie bufeto. Chicago's Suvalkiečių Draugijos choras, Janinos Gregg vadovaujamas, išpildys programą.

Maloniai lauksime jūsų.

Rengimo Komitetas:

S. Puniškienė, M. Visčiulienė, A. Valančienė, M. Endziulienė, M. Petravičienė, P. Kurauskienė, O. Wainauskienė ir M. Zolpienė.

Midland Savings and Loan Assn. metinis susirinkimas

Pereitą šeštadienį Midland Savings and Loan Assn. patalpose, 4038 Archer Ave., įvyko šios bendrovės metinis narių susirinkimas. Susirinkime dalyvavę nariai atstovavo 7208 šerų. Pirmininkavo Juozas Zakas, sekretoriavo Adolfas Baliūnas.

Perskačius pereitų metų susirinkimo protokolą, bendrovės auditorius Juozas P. Varkala padarė pranešimą apie bendrovės finansinį stovį 1951 m. birželio 30 dienai Juozas P. Varkala pareiškė, kad bendrovės veikla per pėjusius operacinius metus buvo labai sėkminga. Bendrovės turtais užaugo beveik dvigubai. Paskolos apmokamos tvarkingai. Užsilikusių skolininkų nėra.

Bendrovės reikalų pasisekimui daug padėjo pereitais metais išgautas federalinės valdžios draudimas taupymo įnašams iki 10,000 dolerių. Valdžios apdraudimas ir taupymo bendrovių mokami aukštesni nei bankų procentai už indėlius sudaro labai palankias sąlygas piliečiams taupyti pinigų taupymo ir skolinimo bendrovėse.

Ilgametis Midland Savings and Loan Assn. sekretorius reikalų vedėjas Augustas Saldukas pasidžiaugė, kad bendrovė sparčiai auga, ir dėkojo direktoriaus už jų talką tvarkant bendrovės reikalus. Bendrovės direktorius Frank E. Woidat prašė narius paraginti savo draugus ir pažįstamus lietuvius laikyti pinigus savo taupymo bendrovėje, nes iš to bus visiems lietuviams naudos. Seniausieji bendrovės nariai ir ilgamečiai direktoriai G. K. Budris ir J. Tomas kvietė jaunimą daugiau domėtis taupymu ir labiau įsitraukti į taupymo bendrovių veiklą.

Susirinkimo dalyviai, išklause šiu visų pranešimų, vienbalsiai patvirtino bendrovės metinę veiklos apyskaitą ir pareiškė padėką vadovybei už gerą bendrovės reikalų tvarkymą. Šiais metais baigiantis direktorių Augusto Salduko, John Gotaut ir F. E. Woidat terminui, jie visi vėl buvo išrinkti naujam trejų metų terminui. Į vakuojančią vietą nauju bendrovės direktoriumi išrinktas ekonomistas Adolfas Baliūnas.

Pasibaigus susirinkimui bendrovės reikalų vedėjas Augustas Saldukas su žmona dalyvius pavaišino skaniais užkandžiais ir kava.

A. B.

CHICAGOS BALF apskritis atidarė savo ofisą 2807 West 55th St., Chicago 32, Ill. Telefonas: WALbrook 5-5936. Visus raštus adresuojamus Chicago's BALF apskrities adresu. Chicago's BALF Aps. V. b. Valdybai prašome siųsti viršminėtų

TRUMPAI

—Dr. J. C. Peters su šeima ir brolis Petras su savo šeima šiomis dienomis apsilankė Chicagoj pas savo dėdę Martyną Krajauską, 1907 Evergreen Av. Peters yra ką tik baigęs mokslą. Pasisvečiavęs 3 dienas, Peters vėl grįžo į Detroitą, kur jis sėkmingai verčiasi kaip dentistas (13535 Woodward Av.) (M.)

—Nauja Chicago's lietuvių gydytojų draugija — Lithuanian American Physician Association — steigama. Prašymą naujosios organizacijos čarteriui gauti pasirašė Dr. J. Makaras, Dr. P. Zallys ir A. W. Jacobs. Tai seni, patyrę Roselande gyvenę gydytojai. (A. N.)

—Juozo ir Ursulės Žukauskų ūkis Palos Heights, Ill., daro gerą įspūdį. Prie namų kukurūzai, kaip miškas, supa sodybą. Kieme, prie fontano, žydi jurginiai, nastarnės ir kvepią citrinų medžiai. Pamidorai po svara sveria. Dvi saulėgrąžos sulig kluonu aukštumo. Už jas galėtų premiją gauti.

—P. J. Liuda Vainoraite, tremtinė, rugpjūčio 25 d. turėjo savo vardines. Buvo gražūs būrelis svečių, kurie prie gardžių užkandžių ir puotojančio alučio linksmai praleido laiką. Sukaktuviniškai palinkėta linksmo ir laimingo gyvenimo.

—ALT Chicago's skyriaus metinė konferencija bus rugpjūčio 30 d., Chicago's Lietuvių Auditorijoje. Kviečiamos dalyvauti visos patriotinės lietuvių organizacijos. Bus pareikštas protestas prieš Lietuvos naikinimą bolševikų vergijoje.

—Mokslu metams prasidedant, lietuvių kolonijos susirūpinusios, kad vaikai būtų pamokomi ir lietuistininių dalykų.

—Liet. Teisinių Draugijos Užsienyje centro valdyba, revizijos komisija ir garbės teismas savo būstinę turės Chicagoje, už kurią balsavimo keliu pasisakė daugumas tos draugijos narių. Į draugijos centro organus kandidatų sąrašas sudaromas iš Chicagoje gyvenančių narių tarpo. Po rugs. 5 d. bus centro organai renkami korespondenciniu būdu.

—Pearl Kurauskienė, gabi artistė ir "Apšvieta" draugijos ligonių lankytoja, išvyko atostogų pas savo dukterį ir žentą Dobilų į Ogema, Wis. Žada pabūti keletą savaitių, pagyrbauti ir paliešti. Apšvietiečiai linki savo narei smagiai praleisti atostogas ir pilnai energijos grįžti prie dr-jos darbų. (Apšvietietė)

BORCHERTŲ GIMINĖ PADAUGĖJO

Borcherto George ir Anna sūnus Richardas ir žmona Alice susilaukė antro sūnaus, kuriuo didžiausiai jau seneliais tave jo tėvai ir sūnus Richardas. Džiaugiasi ir visi tie, kuriems Borchertų šeima yra daug gero padariusi.

Teko girdėti, kad naujasis sūnelis ir anukas gaus senelio vardą. Linkime mažyčiui gražiai augti, o seneliams ir tėveliams daug džiaugsmo.

Borchertų šeimos sudaryta viena didžiausių statybos bendrovių sėkmingai veikia ir gražiai reprezentuoja susipratusių lietuvių šeimą.

Borchertai iškvietė virš 100 buvusių DP iš Vokietijos; ir ne tik iškvietė, bet ir pasirūpino jų įsikūrimu. Ilgą laiką Borchertai dalijosi savo butu su naujai atvykusiais, užleisdami jiems savo namuose kambarius. Kiek siuntinių pasiuntė kas besuskaičiuos. Jie yra kuklūs ir nesigiria savo gerais darbais.

V. Š.

NAUJIENAS skaito visų srovių ir įsitikinimų darbininkai, būtinieji, profesionalai, dvasininkai, ir mokslininkai, nes tikti šis dienraštis skelbia teisingiausius ir tiksliausius žinias.

Garsinkitės 'N-nose'

Brighton Savings and Loan Ass'n. įkurtuvės

Rugsėjo mėn. 7 ir 8 dienomis įvyks Brighton Savings and Loan Association įkurtuvės naujame name. Naujas šios senos ir stiprios taupymo bei skolinimo bendrovės namas yra 4071 Archer Avenue. Namas yra moderniškas. Iš lauko labai puikiai atrodo, o viduje įrengtas pagal paskutinius ir praktiškus ofisų planus. Ofisas yra nepaprastai erdvus.

Ilgametis Brighton Savings and Loan Association sekretorius Charles Zakas veda kasdieninius biznio reikalus ir rūpinasi įkurtuvėmis. Su juo glaudžiai bendradarbiauja bendrovės vadovybė ir direkcija.

Dabartinė šios skolinimo ir taupymo bendrovės vadovybė yra tokia: Peter Kvietkus prezidentas, Anton P. Lukošius pirmas viceprezidentas, Stanley Norgaila antras viceprezidentas, Charles Zakas sekretorius, Charles Wertelka išdininkas.

Brighton Savings and Loan Ass'n. direktoriais yra šie asmenys: Anton P. Lukošius, Alex Erčius, John Jobaris, Joseph Zakas, Vincent Paukštis, Peter Kvietkus, Stanley Norgaila, Charles Zakas, Charles Wertelka, Joseph Klapatauskas, John Simanavicz ir George Sharko. Šios bendrovės auditorius yra Joseph P. Varkala, o advokatas — Kazys P. Gugis.

Dabartinio metu bendrovė verta pusantro milijono dolerių.

—Pr.

PRANESIMAI

PRANESIMAS KNYGOS BICIULIŲ KLUBO NARIAMS

Antroji Knygos Biciulių Klubo nariams skirta knyga — Jurgio Savickio novelės "Raudoni batukai" — jau išleista ir išsiuntinėta visiems klubo nariams. Atskirai perkant, ši 134 psl. knyga kainuoja \$1.50. Sekančioji knyga — Nelės Mazelaitės apysaka "Mėnuo, vadinamas me-daus" — jau renkami. Šią knygą klubo nariams bus galima atiduoti rugsėjo mėn. pabaigoje ar spalio mėn. pradžioje. Tai bus virš 250 psl. knyga, kurią klubo nariai gaus per pus pigiau, negu ji kainuotų ne klubo nariams. Puikūs Jurgio Jankaus romanai "Paklydę paukščiai" taip pat atiduodami ir spauda, ir po poros mėnesių jis pasieks skaitytojus. Visus klubo narius maloniai prašome paraginti savo pažįstamus rašyti ir Knygos Biciulių Klubą. Tuo bus aktyviai prisidėta prie lietuvių kultūros išsivystymo. Klubo nario mokestis, kaip žinoma, yra \$5.00, o naujausių knygų gaunama daugiau kaip už \$8.00. Mokestis siunčiamas šiuo adresu:

GABIJA, 340 UNION AVE., BROOKLYN 11, N. Y.

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandose Gražiausias Gėlės ir Vainikai. Reikale pasukite: atvyksim į jūsų namus su vainiku paveikslais išsirengti. ROY R. PETRO (Putramentas) 5519 So. Harlem Avenue, Portsmouth 7-9020.

GUŽAUSKU
BEVERLY HILLS GELINČIA
Gražiausias gėlės dël vestuvių, bankietų, laidojimų ir dël kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Tel.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

URBA
Gėlės Mylimiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotu-vėms. Papuošimams
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 3-5870

LOVEIKIS
Siunčiam Gėlės Telegramu i Visas Pasauly Dali
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YArds 7-7308

LIUDĖSIO VALANDŲ
Sąskaita
MAŽEIK & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
REpublic 7-8600-8601 Parking Facilities.
Tiesa, kurie gyvena kitose miesto dalyse rausime koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 6-0142
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWNHALL 3-2109 CICCERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel. YArds 7-1741 ir Bishop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas Bishop 7-9719
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.

NARIAI
Chicago's
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-MAS DIENĄ
IR NAKTĮ
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781

LACHAWICZ IR SUNUS
TEL. VIRGINIA 7-6672 and -6673
2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone PULLMAN 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS
8307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS
1446 S. 50th AVE., CICCERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

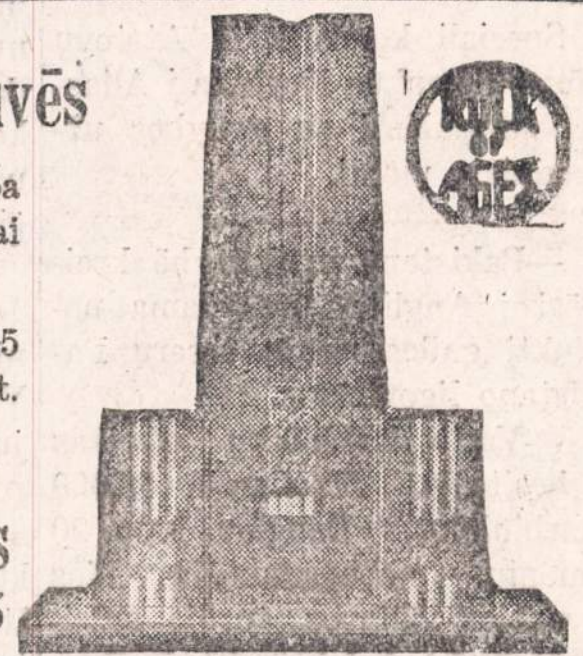
GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet. PAMINKLUS PRISTATOME I VISAS KAPINES ARTI AR TOLI.

Bittin and Kamensky Monument Works
3938 W. 111th Street — Tel.: BEverly 8-0005

SATELITAI — PELNAS AR NUOSTOLIS?

(Mūsų Vokietijos korespondento Vytauto Meškauskio)

Neseniai amerikiečių aukomis įrengtas Muenchene Laisvosios Europos radijo siųstuvas pradėjo balionų akciją. Palankiam vakarų vėjui pučiant Čekoslovakijos (To siųstuvo programa kolkas taikoma tik Čekoslovakijai) link paleidžiami balionai su įvairiais prieškomunistiniais atsisaukimais bei siųstuvo programa. Skačiuojama, kad tie balionai pasiekia ne tik sostinę Pragę, bet ir visus Čekoslovakijos užkampius.

Panašus metodas vartojamas ir Vakarų Berlyne. Čia per būvusį komunistinio jaunimo suvažiavimą rytinis miesto sektorius buvo bombarduote bombarduojamas prieškomunistiniai atsisaukimais. Per baigiamąją demonstraciją Ulbricho stadione iš dangaus lyte lijo prieškomunistiniai lapeliai. Rezultatai?

Na, Berlyne, nepaisant draudimo ir liaudies policijos sąrybių, per milijoną tariamai komunistinių jaunųjų aplankė Vakarų sektorius. Juos čia traukė smalsumas ir... noras gaudyti pavalgyti. Mat, svečiai iš rytų buvo vaišinami kava su pyragaičiais, o rytiniame Berlyne maisto tiekimas per suvažiavimą buvo labai blogai suorganizuotas. Daugumas tų jaunųjų savo akimis galėjo pamatyti koks didelis skirtumas tarp baltojo ir raudonojo gerbūvio. Kad tai ir be tos akcijos buvo žinoma, vaizdžiai įrodo faktas, kad kasdien ir Vakarūs iš sovietinės zonos pabėga per 500 žmonių, jų tarpe 6-7 „liaudies policininkai“. Tas skaičius būtų daug didesnis, jei visi, norį Vakarūs pabėgti, čia būtų laukiami išskėstomis rankomis. Dabar, norint gauti leidimą apsigyventi Vakaruose, reikia atitinkamomis komisijom įrodyti, kad pabėgėliui tikrai grėsia gyvybinis pavojus. (Žinoma, galima Vakarų Vokietijoje įsikurti ir „nelegaliai“, be valdžios žinios, tačiau tada laukia labai didelis vargas). Leidimai duodami labai sunkiai, o ir įrodyti, kad tikrai grėsia pavojus netekti laisvės ir gyvybės yra labai sunku patiekti. Normaliai tokių įrodymų rinkimas tik pavojų padidina.

Kaip reaguoja į Laisvosios Europos akciją Čekoslovakijos

gyventojai, žinių nėra. Siene pereiti čia daug sunkiau, negu iš sovietinės zonos. Tačiau ir be to aišku, kad daugumas sovietų okupuotų vadinamų satelitinų kraštų gyventojai yra priešbolševikiniai nusiteikę. Kartu kyla klausimas, ar iš viso sovietai pajungė visą Rytų ir Vidurio Europą laimėjo ar pralaimėjo? Ar tai neša jiems pelną ar nuostolius? Ta problema, žinoma, turi daug aspektų, pvz.: ūkinį, politinį, geografinį ir karinį.

Ūkiniai žiūrint sovietai turi didelį pelną. Pvz. jie sutartimi įpareigojo Lenkiją jiems už labai menką atlyginimą teikti anglis, kurias jie už dešimteriopą kainą parduoda Skandinavijos kraštams. Vokietijoje (jų zonoje) trečdalis visų žmonių priklauso vadinamoms sovietinėms akcinėms bendrovėms. Visa jų gamyba eina sovietų naudai. Taip pat ir kituose kraštuose jie turi grynai savo žmonių (pvz. Austrijoje) arba mišrių prekybos bei pramonės žmonių, kurios įvairiose srityse turi monopolį, nemoka jokių mokesčių ir sovietams duoda didelį pelną. (Sovietai valdo visą buv. Vokietijos ir jos piliečių turta). Savaime aišku, kad tokia būklė yra žinoma ir tų kraštų gyventojams, todėl, nors ūkiniai tokia išnaudojimo sistema sovietams ir duoda pelno, tačiau politiniai yra tikrai naudinga.

Politinį aspektą tos problemos nagrinėjant nesunku suprasti, kad toks plėšikavimas negali būti malonus ir tų kraštų komunistams, kurie trokšte trokšte pasukti Tito numintu keliu. Sovietai negali turėti jokių simpatijų ir darbininkų masėse, nes jų plėšrumas privertė prie to, kad tokiam žemės ūkio krašte kaip Vengrijoje turėjo būti įvestos maisto kortelės. Apie ūkininkus, kurie verčiami dėtis į kolūkius nėra reikalo ir kalbėti. Tiesa, visos tos masės, būdamos neorganizuotos ir stropieji MVD agentų prižiūrimos negali sukilti, jos tegali kentėti ir viltis. Venintėlę pavojingą sovietams opoziciją šiuo metu sudaro tų kraštų komunistiniai, sluogsniai su savo natūraliu palinkimu į titozizmą. Todėl sovietai yra priversti vis daugiau ir daugiau tų

kraštų administraciją perimti į savo rankas. Ir tuo pačiu... atsiųsti sovietų valdininkai, pamatę čia klestėjusio „kapitalistinių laikais“ gerbūvio likučius, demoralizuojasi.

Geografinių žvilgsniu sovietams, žinoma, naudinga kontroliuoti tuos kraštus, kurie sudaro pylimą tarp laisvųjų kraštų ir pačios Sovietų Sąjungos, tačiau grynai kariniai samprotavimai tenka pastebėti, kad karo atveju satelitų karinėms pajėgoms sovietai negalės pasitolti. Vienas neseniai į Vakarūs pabėgęs sovietinės zonos liaudies policijos majoras pasakojo, kad sovietų suorganizuota vokiečių liaudies policija, kuri iš tikrųjų yra tikra kariuomenė, karo atveju neveiks savarankiai, bet bus mažais daliniais kuopomis išskirstyta tarp sovietų dalinių. Žinoma, sovietų puolimo atveju tie daliniai negalės pareikšti savo valios, tačiau Vakarams pradėjus žygiuoti aišku, kad tiek vokiečių „policija“, tiek ir visos kitos „liaudies“ kariuomenės sukils prieš sovietus. Deja, kol kas Vakaruose apie tokį atvejį niekas ne nesvajuoja. Todėl negalima reikalauti, kad jau dabar „liaudies demokratijų“ gyventojai visai aiškiai rodytų savo nusistatymą ir tuo pačiu būtų tuojau sovietų likviduoti. Neseniai BBC korespondentas Berlyne paklausė vieno pabėgusio komunistinės organizacijos nario, kodėl jis taip uoliai demonstravo savo komunistinį nusistatymą, jei jis savo širdies gilumoje, kaip kad tvirtina, niekada nebuvo komunistas. Tas atsakė sovietinėje zonoje paplitusiu anekdotu:

„Sykį ožka ir straigė ėjo lažybų, kuri iš jų pirma iš Leipzigo pasieks Bonną. Nušliaužusi į Boną straigė labai nustebo dar neradusi ten ožkos. Toji atsirado po šešių mėnesių.“

„Kur taip ilgai užtrukai“ — klausė straigė ožkos.

„Sėdėjau šeši mėnesius kalėjime!“ — skambėjo atsakymas — mat, bebėgdama porą kartų sumekenu („Meckern“) vokiškai ne tik mekenti, bet ir aima nuoti, skustis) ir mane už tai suėmė.“

„Mat — pamokė straigė — pas mus iš viso negalima bėgti, reikia šliaužti!“

„Tai turėtų atsiminti kiekvienas, ypač savo kailiu nepatyręs sovietinės sistemos, laukias aktyvumo iš pačių pavergtų tautų“.

VASAROJA S. DAKOTOJ

Atostogų nuvykau pas pusbrolių į S. Dakotą. Čia lygios vietos, oras gražus. Džiaugiasi fermeriai, kad iš pavasario daug palijo, ir viskas gerai užaugo, kukurūzų (kornų) pilni laukai. Dabar pirmą sykį pasimačiau su broliu nuo 1914 m., kai abu dirbome kasyklose.

Aplankėme turtingus fermerius Michell, kurie turi 1,500 akrų žemės, dirbamos traktoriais. Čia auga rugiai, kviečiai ir miežiai. Michell kasmet parduoda į skerdyklas apie 150 karių.

Pusbrolis sako, kad lietuvių ūkininkų jam netekę čia sutikti, nors jis čia gyvena 33 metai. Jis sako, jog tai gaila, nes čia vietos gražios, gyventi čia esą sveika. Žmonės čia gyvena iki 85-93 metų, nes jie valga sviestų maistą, daržovių turį pakankamai, geria nemaža pieno.

J. Šniras

Los Angeles, Cal.

Paskutinis išvažiavimas

Jau vasara baigiasi, vėjas smarkiau medžius supa, ir geltoni lapai, lyg paukščiai, laksto. Bet dar, rodos, nesinori apleisti gražiojo Arroyo Seco sodo. Čia susirinksime Los Angeles ir apylinkėse lietuvių rugsėjo 9 d. atsisveikinti su didžiuliais ažuolais iki sekančios vasaros.

Šį kartą mus kviečia Amerikos Lietuvių Piliečių Klubas. Jis rengia savo metinį pikniką rugsėjo 9 d. Arroyo Seco parke, N. Ave. 60, ir rytus nuo Figueroa st.

Pietus paruoš mūsų specialistai, valgių gamintojai Masonai. Pietums bus paukštienos, tad ALPK prašo visus dalyvauti ir praleisti keletą linksmų valandų. Pietūs bus duodami 1-mą valandą.

—M. J. Aftukienė.

Rochell, Ill.

Šimanskio ūky

Šių metų rugpjūčio mėn. 25 d. p. Jurgio Šimanskio ūky buvo švenčiama rockfordietės p. Variokejiens gimtadienis. Suvažiavo didokas būrys jos draugų — draugai ir iš kitų Amerikos valstybių, būtent: iš Coral Gables, Fla.; Beloit, Wis.; Hammond, Ind. ir daugelis rockfordiečių. Svečiai turėjo progos pasidžiaugti besibaigiančios vasaros gamta ir apžiūrėti gražiai tvarkomą p. Šimanskio ūkį.

Reikia pastebėti, kad p. Variokejiens, nors čia Amerikoje gimusi, tačiau daug prisideda prie lietuvių išlaikymo ir priklausomumo prie keleto Rockfordo liet. organizacijų. Rochellės Aidas

Michigan City, Ind.

American Lithuanian Social Club turėjo smagų ir gražų išvažiavimą pas p.p. Tiškevičius gražiame ūkyje ant Johnson Rd., La Porte, Indiana.

Nors diena buvo vėsi, bet daug žmonių privažiavo. Kaip p. Gedvila iš New Buffalo, Michigan, užgrojo ant savo akordijono lietuviškas polkutes, tai nebuvo galima pasidėti.

Vaišino ponias Lašas svečius skaniu namie padarytu sūriu, o šeimininkė ponias Tiškevičius kitais gardumynais. Taipgi nariai apkrovė stalus įvairiais užkandžiais ir draugiškai dalinosi su svečiais. Buvo p.p. Pilka iš Detroit, Mich., p.p. Vinikai su šeima iš East Chicago, Indiana, taipgi daug svečių iš Chicagos ir iš aplinkinių miestų. Jų vardus neteko sužinoti.

Naujų narių tą dieną prisirašė: Mrs. M. Šaltenis iš Chicagos ir Michiana, Ind., Steponas Abromaitis iš La Porte, Ind.; Mr. ir Mrs. J. Danlavich iš Union Mills, Indiana.

Nariai yra dėkingi p.p. Tiškevičiams už užleidimą savo gražaus ūkio šiam išvažiavimui.

—M. Mikšienė, koresp.

Fondas kovai su eismo nelaimėmis

Isteigtas Cook apskrities fondas, kuris bus panaudotas eismo tarnybai gerinti ir kovoti su susisiekiama nelaimėmis. Bus stengiamasi paskirti žmonių eismui prižiūrėti ir mažose bendruomenėse, suvienodinti eismo ženklus visame apskrityje ir baudimo procedūrą nusikaltusiems eismo taisyklėms.

Rockford, Ill.

ALT skyriaus išvažiavimas

Amerikos Lietuvių Tarybos vietos skyrius rengia gegužinę išvažiavimą rugsėjo 2 d. gražiame Norvegų sode, prie Rock upės. Šis išvažiavimas gal bus didžiausias, nes lietuviai domisi Tarybos darbais. Taryba atstovauja visoms Amerikos lietuvių organizacijoms ir vedą kovą už Lietuvos išlaisvinimą iš raudonųjų burliokų vergijos.

Rockfordo Tarybos skyrius nuo pat susiorganizavimo dirba, nenuilsta, nedejuoja. Pasiryžimas kovoti už tėvynę didėja, jau labiau, kad atsiranda daugiau talkininkų; įstojo į Tarybą Tremtinių Bendruomenė, Kultūros draugijos moterų skyrius, daug kas prisideda su darbu ir aukomis. Tapgi ir dabar kviečiami visi lietuviai dalyvauti šiam išvažiavime. Pelnas eis Lietuvos išlaisvinimo reikalams.

Kviečia—ALT skyrius.

Advokatas „klaidžiojo“ apie kalėjimą

Dėl žmogžudžio mirtininko Williams pabėgimo iš kalėjimo buvo apklausiñti du apskrities kalėjimo sargai — vienas atleistas ir vienas suspenduotas. Jie tvirtino, jog dažnai apie kalėjimą „klaidžiodavęs“ advokatas L. L. Bresler. Kitas kalėjimo saugotojas, Scanlan, teigia, jog nesą jokių žinių, kad Bresler būtų turėjęs leidimą lankytis kalėjime ir kalbėtis su kaliniais, nors be tokio oficialaus leidimo pašaliniai neturi teisės lankytis kalėjime.

Dr. J. G. VALAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Atidaro ofisą rugsėjo 4 d.

4038 South Archer Ave.

Ofiso valandos nuo 6:30 iki 9:00 pm, išskyrus trečiad.; šeštadieniais nuo 4:00 iki 6:00 val. po pietų.

Tel.: YArds 7-3526

METRICK'S PAINT STORE

DABAR YRA

3414 W. Roosevelt Road

Kedzie 3-6800

NEMOKAMAI PRISTATOME VISAME MIESTE.

One coat Flat Paint, 12 gra-
žių spalvų ir baltas. Gal. \$3.45
Interior Gloss ar Semi-Gloss \$4.35
16 spalvų ir baltas. Gal.

Nuoširdžiai užkvičiame visus atsilankyti į mūsų sandėlį ir apžiūrėti 1951 metų vasaros prekių išpardavimą.

Namams rakandų čia rasite visų žymiausių išdirbysčių. Pagaminame rakandus pagal užsakymus.

Naujų šeimų kūrėjai, čia sutapys didelių nuosimčių. Parduodame urmo kainomis baldus viešbučiams, Rooming House, apartamentams, Karpetai—kilimai, klejonkos, Parlor setai, gazoniniai pečiai, skalbiamos mašinos, šaldytuvai, miegamo kambario setai, valgomo kamb. setai, minkšti krėslai, lėpos, stalieliai ir kt. reikmenys.

Rašomos mašinėlės, rašomos aukšines plunksnos, laikrodėliai, deimantai, briliantai, auksas ir sidabras papuošalai, radijos ir televizijos aparatai. Lietuviškos plokštelės, lietuviškos gaidos.

Virš 38 metai prekyboje. Lengvi daliniai išsimokėjimai.

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 SO. HALSTED ST.

Tel. CALumet 5-7237

Atidaryta pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais. Sekmadieniais uždaryta.

WCFL 1,000 kil. 50,000 Watts jėgos Radijo Stoties programos leidžiamos sekmadienio vakarais 5:30 p.m. Chicagos laiku.

Baikite savo kančias

arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, kurios čia yra kartos kartą. Sudėtis grynų žolių, daugelis jų yra retos ir brangios.

Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 17—(\$1.00)—GARSIJOI Skilvio Arbata teikia greitų rezultatus skilvio ligose. Puikiai luosuoja vidurius, juos sunormuoja.

STANIS Analgesic S A L V E—(\$1.00)—duoda STEBETINUS rezultatus

STANIS IMPROVED FOOT SOAP, 1/4 sv. gabalas—60c. A 3-in-one Foot Health Treatment padėti jautrioms, deginančioms, pavargusioms, sutinusioms ar skaudančioms kojoms. Suminkština ir sunaikina nuospaudas ir padu sukietyjimus.

Z. G. Stanis Company
2822 ARCHER AVENUE
Chicago 8, Illinois Dept. N.

ALAVIJA

Alavija (Alijošius) yra gerai nuo vidurių nemalimo, užkietėjimo, malšinimo gumbo ir dieglių. Jeigu galva skauda nuo netikusio maisto arba jautiesi praritus, apsunkintas, paimk Alavijos grūdelių nedaudiau kaip žirnio didumo, sukratyk kaip ir nuryk, arba sutarkyk Alaviją vandenyje ir išgerk, pramuš kad ir kiekiausiai vidurius. Alavijos svaras \$2.50, mažiau perkant 6 uncijos už \$1.00. Prisiunčiam į jūsų namus.

ALEXANDER'S CO.

414 W. Broadway
South Boston 27, Mass.

Garsinkitės „N-nose“

TAUPINTOJŲ SKAIČIUS DIDĖJA

Atsilankiusieji džiaugiasi gražiai įrengta mūsų raštine ir skubiu patarnavimu.

Taupytojams mokame gerus dividendus. Prieinamomis sąlygomis skoliname pinigus už namus.

Parduodame ir keičiame Jungtinių Amerikos Valstybių Taupymo Bonus.

Visų santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago 8, Illinois
Telefonas: HAYmarket 1-2028.

Valandos: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 valandų vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. Trečadieniais ir šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 vidurdienio.

TAUPYKITE

KUR visada buvo ir yra išmokamas aukštasis dividendas.

KUR pinigai buvo ir yra išmokami pagal pareikalavimą.

Dėl paskolų geresnėms sąlygom, perkant arba statant namą, visada pasimaitykite su mumim. Mūsų turtas yra virš septynių milijonų dolerių — \$7,000,000.00.

KUR famsta gali atlikti visus savo ir savo šeimos finansinius reikalus.

KUR 27 metų patyrimas užtikrina visiems saugų ir teisingą patarnavimą.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6236 South Western Avenue GROvehill 6-7575

J. PAKEL — Prezidentas

Pasirinkimas iš 60-ties su viršum vartotų karų Taipgi, galit išigyti naują automobilį

MILDA BUICK SALES

Dan Kuraitis, Jonas Rodinas, L. Labanauskas ir Antanas Bačys
907 West 35th Street LAfayette 3-2022

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CAnal 6-5500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$9.00 per year in Canada
\$9.00 per year outside of Chicago
\$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy

Užsakymo kaina:

Chicagoje — paštu: \$10.00
Metams \$10.00
Pusei metų \$5.50
Trims mėnesiams \$3.50
Vienam mėnesiui \$1.25
Chicagoje per išsiuntimo: 5c.
Viena kopija 5c.
Savaitei 30c.
Mėnesiui \$1.25

Jungtinės Valstybės, ne Chicagoje:
Metams \$11.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 3.00

Užsienioose:

Metams \$11.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 3.00
Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius, leidžia Naujienų
Bendrovė, 1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Ill. Tel. CAnal 6-8500.
Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

Vakarai Organizuojasi

Per ateinančias kelias savaites įvyks visa eilė svarbių tarptautinių konferencijų. Pirmoji tai — San Francisco konferencija, kurioje susirinks gal kokių 50 valstybių diplomatai pasirašyti taikos sutartį su Japonija.

Šitoje konferencijoje dalyvaus ir Sovietų Sąjunga su kai kuriais savo satelitais, bet didelę daugumą sudarys laisvųjų tautų delegatai, vadovaujami Jungtinių Valstybių. Sovietinis blokas bus opozicijoje ir savo obstrukcija gal kiek sutrukdys taikos pasirašymą, bet šiaip vargiai ką belaimės.

Kita konferencija, kurios pradžia yra numatyta rugsėjo 15 d., įvyks Kanados mieste Ottawa. Čia dalyvaus tikrai vakarinių tautų atstovai — šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (N.A.T.O.) nariai, kuriems atstovaus jų užsienių reikalų ministrai. Sovietiniai obstruktoriai neturės progos kisti lazda ir ratus šiame susirinkime.

Antras tos pačios N.A.T.O. susirinkimas numatomas spalio mėnesį Romoje. Tenai, be vakarinių valstybių, gal bus pakviestas dalyvauti Graikija ir Turkija.

O po šitos konferencijos suvažiuos Paryžiuje, lapkričio pradžioje, Jungtinės Tautos — šešios dešimtys delegacijų, įvairių spalvų, iš viso pasaulio kraštų.

Pagal savo sudėtį paskutinė iš tų keturių konferencijų turėtų būti svarbiausia. Taip būtų manę diplomatai 1945 m., suvažiavę ir San Francisco, steigti pasaulio organizaciją tarptautinei taikai palaikyti. Bet nuo to laiko diplomatų pažinimas labai pakitėjo. Jau dabar, keliaudami į Jungtinių Tautų steigimo vietą, jei žino iš anksto, kad tenai teks daryti nutarimus, neatsižvelgiant į tai, kad jie patiks viename iš tų Keturių Didžiųjų, be kurių vienbalsio pritarimo negali nieko spręsti J. T. Saugumo Taryba, — ar nepatiks.

Saugumo Taryba — tas vyriausias Jungtinių Tautų organas — faktiškai jau neveikia. Jo vietą užėmė „mažoji asamblėja“, nuolatinė Jungtinių Tautų taryba, į kurią įeina visų J. T. narių atstovai, bet kurioje didžiosios valstybės neturi „veto“ teisės. Pagal šitos „mažosios asamblėjos“ nurodymus dabar yra vedamas karas prieš agresorius Korėjoje. Bolševikai ne tik neremia J. T. akcijos Korėjoje, bet eina išvien su agresoriais (iš tikrųjų, agresoriaus vadovauja); tačiau jie neturi galios daugumai Jungtinių Tautose pasipriešinti. Malikai ir Gromykos gali tik tai plūstis.

Jungtinių Tautų suvažiavime lapkričio mėnesį jie šita „privilegiją“, be abejonės, norės panaudoti iki galo. Bet klausimas, kaip ilgai tas galas neateis?

N. A. T. O. ir J. T.

Tai priklausys nuo to, ką duos kitos dvi konferencijos, kurios įvyks tarp San Francisco ir Paryžiaus susirinkimų. Ottawoje ir Romoje, kaip minėjome, posėdžiaus šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos narių atstovai.

Šita organizacija (N.A.T.O.) dar nėra galutinai susi-

formavusi. Kol kas ji rūpinasi daugiausia karinėmis Vakarų problemomis ir stengiasi įkurti bendrą apsigynimo sistemą prieš sovietinį imperializmą. Bet aišku, kad apsigynimo klausimai yra ankštai susiję su pramonės, žaliavų ir maisto klausimais; o šių klausimų negalima tinkamai išspręsti be tam tikrų politinių susitarimų.

Žodžiu, N.A.T.O. turi neišvengiamai virsti tarptautine politinės organizacija, kuri yra sąmoningai ir planingai kuriamą, kaip priešsovietinė jėga. Ne be reikalo jos konferencijose vadovaus delegacijoms užsienių reikalų ministrai.

Jei ne rugsėjo mėn. Ottawoje, tai spalio mėn. Romoje N.A.T.O. bus pabaigta kurti. Ji turės galią ne tik kalbėti ir priimti rezoliucijas, bet ir veikti. Koks vaidmuo tada bus paliktas Jungtinėms Tautoms, kurios susirinks lapkričio mėn.?

Jei Stalino delegatai norės ir toliau panaudoti šią „pasaulio organizaciją“ norės propagandai ir demokratijai šmeižimui, tai pastarosios galės ramiai pasiūlyti „uždaryti diskusijas“ ir važiuoti namo. Jokio naujo pavojaus laisvajam pasauliui iš Jungtinių Tautų uždarymo neat-sitiks.

Maskva, greičiausia, numano, kad dalykai vystosi šita kryptimi. Todėl ji labai nervinasi. Bet ar ne ji kalta, kad demokratinės tautos negalėjo su ja susikalbėti,

APŽVALGA

ŠIENAS VALSTYBEI

„Naujienose“ buvo paduota iš Lietuvos okupantų komunistų spaudos eilė pranešimų, kuriuose sakoma, kad, valant rugius, „pirmieji ir geriausi grūdai“ turi būti atiduoti valstybei. Sugrįsti ir „kol. ūkius“ valstiečiai jaus užaugina, bet grūdus pasiima komunistų valdžia.

Tas pat ir su šienais. Štai Vilniaus „Tiesa“, liepos 14 d., rašo apie „raudonąsias gurguoles su šienais“. Paduotos trys „Elitos“ žinios — iš Joniškėlio, Marijampolės ir Utenos. Jose skaitome:

JONIŠKĖLIS. Rajone prasidėjo masinis šieno pristatymas valstybei. Jau pačia pirmą dieną kolūkiai pristatė 4 tonas šieno. „Naujo ryto“ ir „Mūsų ateities“ (teisingiau būtų pasakyti: „Mūsų baudžiavos“) — „N.“ Red.) žemės ūkio artelės šieną į paruošų punktą atvežė raudonosios gurguolėmis (rusiškai: obozais. — „N.“ Red.) po 10—12 vežimų. Šie kolūkiai jau bagia vykdyti šieno statymo valstybei įsipareigojimus.

Čia „įsipareigojimai“ vadinama okupantų valdžios įsaky-mais, kuriuos valstiečiams perduoda parsiidavusi Maskvai komunistų partija.

Kita žinia tokia:

MARIJAMPOLĖ. Julijos Žemaitės vardo kolūkyje nušienauta daugiau kaip 80 procentų natūraliųjų pievų ir daugumėjų žolių pasėlių. Tarybų Lietuvos vienuoliktųjų metinių garbei (!) kolūkiečiai pasiryžo pirma laiko atlikti valstybines šieno paruošas. Geriausias šienas — valstybei! — tokiu šūkiu organizuojamas raudonosios gurguolės su šienais. Vakar kolūkiai į paruošų punktą pristatė apie 80 centnerių aukštos kokybės šieno.

Trečia žinia:

UTENA. „Nemeikščių“ kolūkyje

paspartintais tempais vyksta šieno piūtės darbai. Nušienauta apie 80 hektarų natūraliųjų pievų ir viena-mečių bei daugiamečių žolių pasėlių. Kolūkiečiai vieni pirmųjų rajone pradėjo statyti šieno valstybei. Jie suorganizavo šieno statymą į priėmimo punktą tiesiog iš lauko. Valstybei atvežta pirmosios dvi tonos aukštos kokybės šieno.

Šitaip yra plėšiami Lietuvos kaimiečiai, kuriuos komunistai su Rusijos kariuomenės ir policijos pagalba pavertė valdžios dvarų (kolūkių ir tarybinių ūkių) bernais.

DESPOTŲ PAKALIKAS

„Laisvė“ bara JAV kongresą, kam įsai priėmė rezoliuciją, reikalaujančią prekybos netaikymo su Čekoslovakija. Rašo:

Už ką? Ogi tik, girdi, už tą, kad Čekoslovakija nuteisė amerikietį korespondentą ilgų metų kalėjimui, kaip šnipą.

Sunku net suprasti tokį Kongreso žygį. Argi šios šalies valdžia negaudo ir nepersekioja svetimos šalies šnipų? Tą patį daro visos šalys.

William Oatis buvo ne šnipas, o Am. spaudos korespondentas.

Bimbininkų organas pilnai pritaria jo „nuteisimui ilgų metų kalėjimui“. Taip, esą, daro su šnipais Jungtinės Valstybės ir visos šalys. Bet ar iš tikrųjų taip daro?

Kai Amerikoje teisė civilinį asmenį, kaltinamą šnipinėjimu, taikos metu, tai valstybės gynėjas (prokuroras) įteikia jam formalų kaltinimą viešame teisme, ir teismas nustato jo kaudiją. Kaltinamasis turi teisę pasisaukti, kokį tik įsai nori advokatą, ir šis jam pa-

taria, kaip elgtis teisme ir tardymo metu. Be to, kaltinamam leidžiama susisiekti su giminėmis arba draugais, kad jie žinotų, kur įsai ir kokia pagalba jam reikalinga.

Užsistatęs kaudiją, kaltinamasis išėina iš kalėjimo ir su savo advokatu arba advokatais ruošiasi gintis, kai ateis jo bylos svarstymas teisme. Įsai turi teisę reikalauti, kad jį teisų prisaikdintieji posėdininkai (jury).

Ar Associated Press korespondentui Oatisui buvo korespondentų taisyklės? Ne. Laisvų, nuo valdžios nepriklausomų advokatų dabartinėje Čekoslovakijoje iš viso nėra. Oatisą laisvai ginti būtų galėjęs tikrai advokatas, pakviestas iš užsienio. Tokios progos jam nebuvo suteikta.

Ne gana to. Jam nebuvo leista nei pasimatyti su savo šeima, nariais arba draugais, nei kreiptis pagalbos į savo šalies konsulą arba pasiuntinį.

Čekoslovakų žvalgyba pagriebė Oatisą, uždarė savo urve ir, ne vieno „pašalinio“ žmogaus prie jo neprileisdama, jį tardė ir, gal būt, kankino — iki įsai „prisipažino“. O paskui įvyko neva teismas, kuriame teismamais, neturėdamas jokios teisinės pagalbos, savo „prisipažinimą“ „patvirtino“ (kaip pranešė valdžios spauda ir radijas).

Ar šitaip daro „visos šalys“?

Ne, taip nedaro jokia civilizuota šalis, kuri nors šiek tiek gerbia žmogaus teises.

Taip „teisėdavo“ žmonės viduramžių Inkvizicija.

Toks „nuteisimas“ yra žmogaus išprievartavimas. Kadangi William Oatis yra Jungtinių Valstybių pilietis, tai šios šalies valdžia turi ne tik teisę, bet ir pareigą jį apginti. Tikrai niekas gali sakyti, kad Jungtinės Valstybės čia kišasi „be reikalo“!

Washingtonas protestavo. Kai protestai nepagelbėjo, dabar bus imtasi griežtesnių priemonių.

Bimbininkų „Laisvė“, beje, nuolatos kelia triukšmą dėl „per didelį“ kaudiją, kurias Amerikos teismai nustato traukiamiesiems, atsakomybėn dėl priešvalstybinės veiklos komunistų šulams. Ji rėkia, kad tai esąs „teisėgumo pažeidimas“, „demokratijos grovionas“ ir t.t. Bet Čekoslovakijos valdžia visai neleidžia Oatisui užsistatyti kaudiją ir išeiti iš kalėjimo nei prieš bylos svarstymą teisme, nei po nuteisimo. Tačiau „Laisvė“ čia nemato nieko blogo.

Jei viskas gera, ką daro bolševikiniai despotai. Bėgi per akis apgaudinėja publiką, meluodama, kad „tą patį daro visos šalys“.

KALBOS DALYKAI

REDAGUOJA
DR. P. JONIKAS

DĖL PAVARDŽIŲ IR VARDŲ DARYMO

Vargas tam lietuviškam žmogui visais laikais. Turėjome, gyvendami Lietuvoje, nepaprastą gėsmę kaimynus, kurie nepakentė mūsų lietuviškų vardų ir pavardžių ir jas visokiomis būdais dardė — lenkino, rusino, vokiečino.

Įvairių okupacijų metų turėjome noroms nenoroms apsiprasti su administracinių įstaigų kėslais ir mūsų pavardės bei vardus.

Tačiau šiurpas krečia ir pasipiktinimą kelia, kai net ir čia, laisvoje Amerikos šalyje, mūsų pačių lietuviškos visuomeninės įstaigos be kieno įgaliojimo ar atsiklausimo keičia mūsų lietuviškas pavardes ir vardus.

Visi mes žinome daugelį gražių lietuviškų vardų ir pavardžių, prasidedančių raidėmis Z, Č, Š, U, E. O mūsų visuomeninės įstaigos (Baltas, Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, Šv. Kazimiero Akademija, Margutis ir kitos), lietuviškųjų laikračių administracijos, beveik be išimties, nors ir turėdamos visus lietuviškos spaudos ženklus, tačiau mūsų abėcėlės ženklų Z, Č, Š, U ir E nepripažįsta. Iš Žilionio lengvai padaro

MELAGIO PASAKA

Chroniškas „Vilnius“ melagius V. S. J. pasakoja, kad San Francisco konferencijoje bus siūloma pasirašyti taikos su Japonija sutartis (anot jo, „planas“), kurios pagaminime nedalyvavo „kitos kariavusios valstybės“. Ją pagamins vienas tikrai Dulles (John Foster Dulles, JAV ambasadorius). Girdi:

Dulleso planas taikai su Japonija faktinai yra vien Jungtinių Valstybių reikalas su ta šalim.

Šita jo pasaka prieštarauja eilei žinomų faktų. Viena, Jungtinės Valstybės daug kartų kvietė Sovietų Sąjungą eiti prie taikos sudarymo su japonais, bet Maskva tų kvietimų nepaisė. Su japonais Rusija kariavo tik tris ar keturias dienas, o Jungtinės Valstybės — beveik ketverius metus, ir būtų buvusi tikra nesąmonė, jeigu Amerika būtų laukusi nežinia kiek laiko, iki Kremliaus teiks priimti kvietimą. Kai Maskva, ir praėjus penkeriems metams po karo pabaigos, dar vis nenorėjo kalbėti apie taiką su Japonija, tai Jungtinės Valstybės pasiūlymą pradėti derybas su japonais.

Žilioni, iš Širmulio — Širmulį, o Praną ar Petrą, žinoma, Franku ar Peteriu paverčia. O Šv. Kazimiero Akademija ir beveik visos parapijinės mokyklos mūsų jaunimą, krikštytą gražiais lietuviškais vardais, „perkrikštija“ į Anna, Marie, Lucille, Peter ir panašiai.

Kaip gi jiems užaugus reikės derinti gimimo-krikšto metrikas su mokyklos baigimo pažymėjimais, jeigu ten vardai bus skirtingi?

Šio straipsnelio autoriui neseniai teko išsirašyti iš Londono angliską žurnalą. Vardas ir pavardė turi ir raidę Č ir E. Ir ką gi! Londoniškė leidykla, kur neabejotinai nėra nė vieno lietuvių, atsakydama į laišką, net tris kartus turėjo sudėlioti ant pavardės raidžių lietuviškuosius ženklelius (laiške, sąskaitoj ir siuntinio antraštėje). Ir tą ji su atidumu atliko, ir pavardės neiškraipė!

Tad būtų smagu ir džiugu, kad ateityje ir mūsų lietuviškosios įstaigos, imonės ir redakcijos parodytų daugiau pagarbos bei mandagumo (gal tiesiog — paprasto kultūringumo) lietuviškajai pavardei bei vardui. Tuo būtų išvengiama ir svetimos nuosavybės žalojimo bei lietuviškumo požymių naikimo.

R. Aukštaitis

Antra, JAV ambasadorius Dulles, paruošęs taikos sutarties projektą, supažindino su jo turiniu Angliją, Prancūziją ir visą eilę kitų valstybių, kariavusių su Japonija. Po to, su jų visų pritarimu įsai derėjosi su Japonijos vyriausybe.

Trečia. Kai projektas buvo su japonais aptartas, Dulles jį išplėkė kitoms valdžioms ir, iš klausęs jų pastabas, jį taisė keletą kartų, iki pagaliau buvo gautas visų sutikimas. Tik šestas, galutinai ištaisytas projektas buvo paskelbtas ir bus pasiūlytas San Francisco konferencijoje.

Ketvirta, šituose taikos sutarties svarstymuose dalyvavo apie trisdešimt valstybių. Kvietimą į San Francisco konferenciją pasirašė ne tik JAV, bet ir D. Britanija.

O „Vilnius“ melagis pasakoja, kad vienas Dulles pagaminęs „planą“, kuris bus pakeltas pasirašyti tiems, kurie su jo pagaminimu „nieko bendro neturi“!

Jeigu Rusija atsisakė dalyvauti, kada ji buvo kviečiama, tai čia jos kaltė. Nei JAV, nei kitos tautos pagal jos muziką nešoks.

DR. P. JONIKAS

LIETUVIŲ KALBOS ISTORIJA

10. (Tęsinys)

Paminklinis laikotarpis

Mažvydas

Paminklinis lietuvių kalbos laikotarpis prasideda XVI a. viduryje, su pirmųjų lietuviškų raštų pasirodymu, ir tęsiasi iki šių dienų. Tas laikmetis dar lengviau prieinamas tyrinėjimui negu priešpaminklinis laikotarpis, nes turime raštus, rodančius, kad šie raštai būta lietuvių kalbos, nors, kaip sakoma, jie paprastai negali gerai atvaizduoti gyvosios kalbos.

Pirmosios lietuvių kalbos paminklo, pirmosios žinomos lietuviškos knygos (1547), autorius yra Mažvydas.

Apie jo gyvenimą nedaug žinome. Martynas Mažvydas gimė apie 1520—1525 m. Didžiojoje Lietuvoje, Žemaičiuose. Jį Prūsų hercogas Albrechtas pakvietė į Karaliaučių, matyti, norėdamas, kad jis mokytųsi į kunigus ir skelbtų protestantų mokslą. Yra žinomas 1546 m. birželio 8 d. laiškas, kuriame Albrechtas jį kviečia į Karaliaučių. Tais pačiais metais Mažvydas įstojo į Karaliaučiaus universitetą ir Albrechto lėšomis studijavo. Universitetą baigė jau 1548 m. balandžio mėnesį. Taip greit mokslą išėjo, tur būt, todėl, kad bus jau anksčiau kur nors studijavęs⁴⁰. Ir baigęs universitetą, Mažvydas

dijų, kiek katekizmo leidimo reikalo. Prieš Karaliaučių Mažvydas gal būsiąs mokėsis pas A. Kulvietį Vilniuje.

sakėsi nė kiek nemokąs vokiškai. 1549 m. tapo Ragainės kunigu, o 1554 m. Ragainės aps. archidiaconu. Mažvydas mirė 1563 m. Ragainėje.

Mažvydai priklauso šie raštai: 1. Catechismusa prasty Szadei (1547), 2. Giesme S. Ambraszeijaus (1549), 3. Giesmes Chrikszczoniskas (1566—70), 4. vienuolika ranka rašytų laiškų Karaliaučiaus valstybiniame archyve. Be to, Bretkūnas perredagavęs išleido (1589) Mažvydo išverstą Paraphrasę (rodos, tai antras leidimas). Greičiausia, Mažvydo darbo yra ir: Forma Chriksztima (1559); Trumpas klausimas ir prieprašymas tu kurie nori priimti schwentaghi Sacramento Altoriaus⁴¹. Pirmosios žinomos lietuviškos knygos yra šitokia antraštė: CATECHISMUSA PRASTY SZADEI. Makslas skaitima raschta yr giesmes del kriksczianistes bei del berneliu iaunu nauley sugulditas KARA-LIAVCZVI VIII. dena Meneses Sausia, Metu vszgi-mima Diawa. M. D. XLVII. Soli deo gloria⁴². Kaip jau Katekizme Mažvydas savo vardą yra savotišku būdu pažymėjęs. Vardas ir pavardė susidėsto iš katekiz-

⁴¹ Pastarasis raštas pridėtas prie Vilento „Enchiridiono“ (1579), pasirašytas M. M. (=M. Mossvidius).

⁴² Apie Mažvydo ir kitų senovinių raštų rašybą bus vėliau, ir pati antraštė rodo, Mažvydas čia duoda, šalia katekizmo, ir pirmąjį lietuvišką elementorių, kad žmonės galėtų kurti ir rašto pramokti (Pygys yr trumpas mokslas skaititi yr raschti).

⁴³ Kitur jis rašosi Mossvidius, Mossuids... Tarp Masvidius ir Mossvidius, rodos, tebus toks skirtumas, kaip tarp jo vartojamų lyčių panas ir ponas (a ir o). Bet Zengštoko giesmynė (1612) km. Masz-wida reiškia Mažvyda „Mažvydo“.

mo eilėtosios prakalbos 4.—19. eilučių pirmųjų raidžių: MARTINVS MASVIDIVS⁴³. Taigi lietuviška jo pavardė bus buvusi Mažvydas. Ir iš Vilento „Evangelijų bei epistolų“ prakalbos matome, kad katekizmo vertėjas yra Mažvydas. Jis vertė iš lenkų kalbos. Katekizmą ir kitus raštus verčiant bei kuriant, Mažvydai yra talkininkavę ir kiti autoriai: Stanislovas Rapolonis (†1545); Abraomas Kulvietis (Mažvydo giesmynė pavadintas Kulviškis, †1545), kilęs iš Kulvos, netoli Kau-no; Jurgis Zablockis (†1563); Augustinas Jomantas (†1576), kilęs iš Didžiosios Lietuvos; Baltramiejus Vientas (†1587), Mažvydo pusbrolis, kilęs iš Didž. Lietuvos; Aleksandras Rodūnionis vyresnysis (†1583), kilęs bene iš Rodūnios; Tomas Gedkantas (†1566), kilęs iš Varnių ar jų apylinkių; Mikalojus Blotnas vyresnysis (†1587) ir kt. Mažvydas bus jų vertimus, kalbą išlyginęs, savaip pertvarkęs.

Mažvydo katekizmo bei kitų jo raštų kalba kokių ypatingu senumu nepasizymi. Bet vis dėlto tie raštai mums brangūs, nes jie yra XVI a. lietuvių kalbos liudininkai.

Štai Mažvydo kalbos pavyzdys (iš jo katekizmo prakalbos):

Knigieles Paczias byla Letuaininkump jr Szeamaicziump.

BRalei seseris imkiet mani ir skaitikiet/ Ir tatau skaitidami permanikiet. Maksla schito tewai iusu trakszdawa tureti. Ale to negaleia ne wenu budu gauti. Regiety to nareia sawa akimis/ Taipyr ischigirsti sawa ausimis/

Jau nu ka tewai nakada neregieia/ Nu schitai wiss iusump ateia. Veizdekiet ir dabakietese szmanes wysas Schitai eit iusump žadis dagaus karalistas Malanei ir su dziauksmu tą szadi prigimkiet A iusu hukiusu schemina makikiet. Susus dukteris iusu tur tatau makiet. Visa schyrdy tur tą dewa szady milety. Jei bralei seseris tu szadzus nepapeiksit Dewa tewai ir sunu sau milu padarissit. Ir paschlawinti pa akimis dewa busit. Visosu daiktusu palaimi turesit. Schitu makslu dewa tikrai paszysyt. Ir dagaus karalistasp prisiartysyt.

Kadangi Mažvydas pats buvo žemaitis, tai jis savo žemaičių (rodos, dounininkų) tarpe ir savo raštuose remiasi. Iš tų raštų galime spręsti, kurios žemaičių tarmės ypatybės jau randamos XVI amžiuje.

Mažvydo raštai patvirtina, ką esame sakę apie žemaičių tarmės susidarymą priešpaminkliniu laikotarpiu. Mažvydas rašo: dg. vd. szadei, vs. vd. tretes „trečias“, kulantem „kuliančiam“, geidenczias „geidžiančias“, geid „geidžia“... Galimas dalykas, kad ir duona, pienas žemaičiai dounininkai tada jau tarė taip, kaip šiandien: douna, peins, arba dar gal: dōna, pēns⁴⁴. Jau ir Mažvydo laikais žemaičiai bus vertę ē ir ie, nes Mažvydas rašo te (nors ne visur huosakiai): Tiwai, miliek, rustibien... Taigi Mažvydo raštai paliudija didžiąsias žemaičių tarmės ypatybes jau tada buvusiusi-dariusias.

⁴⁴ Čia ō, ē yra siauri ilgi balsiai.

Kas naujo Kanadoje

Voldemarininkų apgaulė

Kas naujo Kanadoje? Pastarųjų dienų didžiausia naujiena, kurios atgarsiai pasiekė ir Jungtines Valstybes, yra, be abejo, Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio (LAS) skilimas. Šio sąjūdžio steigėjas Kanadoje St. Jakubikas prieš kiek laiko, pasinaudodamas "vyr. valdybos" įgaliojimais, suspendavo jam nepaklususias LAS Kanados Vietininkijos valdybą ir LAS Toronto skyriaus valdybą, po to, pasiūkškęs keturį išimtinų narių, sudarė naują LAS Toronto skyriaus valdybą, kurioje pasieję pirminko pareigas. Tačiau "suspenduoti" skyriaus valdybą nepasidavė. Ji savo keliu susaukė visuotinį nepaprastą susirinkimą, pašalino St. Jakubicką iš skyriaus narių ir jo valdybą paskelbė nelegalia.

Neseniai spaudoje pasirodė šio skyriaus visuotinio nepaprasto susirinkimo priimtas pareiškimas. Kuriam, tarp kitko, sakoma, kad LAS turi galutinai atsisakyti nuo visų būvusių ir esamų vadistinių organizacijų, ir LAS veikia turi būti glaudžiai derinama su demokratizacijai galvojančia lietuviška visuomene ir lietuviškomis organizacijomis, kovojančiomis dėl Lietuvos laisvės atstatymo.

Prieš kiek laiko, kai Kanadoje ir kai kur kitur buvo steigiamas LAS, jo steigėjai daug šaukė, kad tai esanti nauja organizacija, nieko bendro su būvusiomis partijomis neturinti, kad tai esanti demokratinė organizacija, nieko bendro su sąmokslų renginiu neturinti. Tada daugelis šios pradžios kalbomis patikėjo, bet mažiau patikėjo, kad tai buvo tik tušti žodžiai. Dabar net Jakubicko ir Mašiotio redaguojamas laikraštis nebe kalba apie organizacijos naujumą ir demokratizmą. Jie dabar jau sakosi esą tautininkai-aktyvistai, o tai jau ne taip toli nuo tikrojo pavadinimo...

Sūnūs ir dukterys keičia vardą

Rugpjūčio 4-5 d.d. Toronto, 160 Claremont St., vadinamoje lietuviškoje svetainėje, įvyko rusiškųjų komunistų diriguojamos "Sūnų ir dukterų Kanados lietuvių savitarpinės pašalpos draugijos" kuopų atstovų suvažiavimas. Pastebėjimas, kad šiame suvažiavime nedalyvavo Centro pildomojo komiteto pirminkas P. Pūras, o jį atstovavo vicepirminkas V. Strazevičius.

Iš pranešimų paaiškėjo, kad draugijoje šiuo tarpu yra 623 nariai (Toronto—335). Suvažiavimas, tarp kitko, nutarė iš draugijos įstatų išbraukti punktą: "Šie asmenys nepriimami į draugiją: kareiviai, policistai, slapsti policistai ir streiklaužiai vada".

Deja, niekas vietoj išbraukto punkto nepasiūlė įrašyti, kad į draugiją nepriimami rusų agentai—tai tikrai būtų daug padėję naujų narių pritraukimui.

Taip pat nutarta draugijos vardą pakeisti į "Kanados lietuvių pašalpinė draugija". Nutarta suvažiavimo nutarimus pasiųsti visiems Kanados lietuvių laikraščiams, kurių jie, kaip tik todėl, kad yra lietuvių laikraščiai, tikriausiai nedės.

Kanados tautinė paroda

Šiuo metu Toronte vyksta Kanados tautinė paroda, kurią atidarė JV gynyimo sekretorius Marshall. Šioje parodoje šiemet, deja, nėra lietuvių skyriaus, nes jam nebuvo gauta vietos. Taip pat nebus lietuvių metinio pasirodymo, nes jam nepasirodė. Apsilaimai, lietuvių organizacijoms gyvenime pastebimas tam tikras apsnudimas. Gal dėl to, kad vasara dar nevisai pasibaigė...

Montrealio "Nepriklausoma Lietuva", susirgus jos linotipininkui, jau antrą savaitę išsina vos 4 puslapių, su neišaišyta korektūra. Kuone visas paskutinis numeris užimtas skelbimais ir "pasikalbėjimu" su "diplomatiškos šefu"...

Rusija išnaikino ištisas respublikas

Liepos 10 dieną 1951 m. Genuvoje, Šveicarijoje, kur posėdžiauja J. T. Ekonominė ir Socialinė Taryba, Didž. Britanijos vyriausios delegacijos atstovas Mr. G. T. Corley-Smith apkaltino Sovietų Rusiją išnaikinimu ištisų tautų. Didž. Britanijos atstovas nurodė, kad 1946 m. Rusija nubraukė nuo žemėlapių autonominę Čekėnų-Ingušų respubliką.

Komunistinės Rusijos valdovai vienu plunksnos pabraukimu patvarkė, kad Krymo totorių respublikos gyventojai būtų išskirstyti po kitus rajonus. Tas atlikta remiantis tuo, kad daug totorių kariavo vokiečių pusėje prieš Raudonąją Armiją.

"Ne visi čekėnų tautos žmonės kolaboravo su vokiečiais", pasakė Mr. Corley-Smith. "Bet visi jie buvo nubausti".

Labai jau džentelmeniškai D. Britanijos atstovas savo kaltinime išsireiškė prieš komunistinę Rusiją, — nebe, mat, anglas. Toliau Mr. Corley-Smith sakė: "Tai yra labiausiai stebinantis atsitikimas iš rasinės diskriminacijos, kada ištisa tauta išnaikinama ir nubraukiama kaip valstybė nuo žemėlapių vienu plunksnos pabraukimu".

Toliau atstovas sako, kad milijonas žmonių, tur būt, turėjo būti deportuoti ir prijungtas prie kitų esančių koncentracijos vėgų stovyklose Centralinėje Azijoje ar sušalusiose amžinai Sibiro taigose. Bet apie tai žino tik Dievas ir Krenlius".

"Ir tai yra tie žmonės", tęsė toliau Mr. Corley-Smith, "kurie ateina ir kalba čia apie Vakarų eksploataciją ir žiaurumus!" Nežiūrint to, (Sovietų delegatas) turi pakankamai aktyvumo, kad ateiči ir mokyti kitas tautas humanitarinės politikos, kurios privalu laikytis. Aš nesu pasirošęs atsakyti į kaltinimus, kurie išplaukia iš tokių dviveidžių šaltinių", pareiškė Mr. Corley-Smith.

Mr. Corley-Smith lietė "kaltinimus", kurie buvo padaryti komunistų atstovo G. P. Arkadijevo, kad Didž. Britanija ir Prancūzija eksploatuoja žmones Afrikoje ir Viduriniuose Rytuose.

Žmogui, kuris laikosi dar tam tikro atstumo nuo beprotnamio durų, iš viso neaišku, kaip ne gėda būti prie vieno stalo ir po vienu stogu su tokiais žmonijoms dегенератаis kaip Malikai, Gro-

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Sunaikino lenktynininkų centrą

Valstybės gynyboje policija padarė kratą viename iš didžiausių arklių lenktynių lažybų priėmimo centre, kurio būta įruošto viename garaže 121 W. North. Ten rasta bent 200 klientų, kurie buvo išvaikyti, o šio biznio laikytojas R. Levy, 43 m., 4024 West End, buvo suimtas. Taip pat buvo suimta ir visa eilė jo bendradarbių.

Šioje patalpoje, kuri buvo įrengta su patogumais ir į kurią policija įėjo per šalutines duris iš gretimos smulkės, rasta ir atimta du telefonai, trys garintuvai (loudspeakers) ir kitioki gembingo įrenginiai.

Pastaruoju laiku policija energingiau veda kovą su gembingu.

Pasitraukė demokratų komiteto narys

Demokratų partijos apylinkės pirminkas F. Annunzio pasitraukė iš savo užimamos vietos. Jis buvo kartu ir Illinojaus valstybės darbo direktorius.

Anksčiau gubernatorius Stevensonas buvo jam pareiškęs, kad jis turi pasilikti arba demokratų partijos pareigūnas, arba būti darbo direktorius, bet ne abi pareigas eiti kartu.

Atšaukė atomo sargui įtarimą

Vyriausybė atšaukė suspenduotam Argonne atominės laboratorijos sargui Griffith įtarimą, kad jis galėjo pagelbėti radijo komentatoriui Harvey per tvorą slaptai įlipti į šį atomo tyrinėjimo centrą. Neskelbta, ar jam vėl bus suteiktas šioje laboratorijoje darbas.

Pranašauja 9 chicagiečių žuvimą

Eismo viršininkas Ahern pranašauja, kad per Darbo Dienos savaitę — nuo penktadienio popiečio iki antradienio 8 val. ryto — 9 žmonės žus eismo nelaimėse Chicagoje.

Chicago Motor Club apskaičiuoja, kad per Darbo Dieną Chicago gatvėse bus užmušta 6 asmenys ir 210 sužeista. Vairuotojai raginami tą dieną važiuoti atsargiai.

mykos ir Arkadijevai! Šiandieną Vakarų žmonės pradeda vientik švelniai kalbėti ir daryti priekaištus tos šetono karalystės "delegatams", kurie sukūrė pragarą šeštoje pasaulio dalyje ir ruošiasi tą pragarą visais būdais plėsti.

Labai labai būtų pravartu, kad žodis taptų kūnu. Nors tai yra labai žiauru net pagalvotus, bet tą šetono karalystę gal bus galima tik atominė bomba likviduoti...

Pagyvensime pamatysime!

—A. Zamžickas

Sužeisti jaunuoliai užpuolikai

Trys jaunuoliai, kurie prisipažino policijai atėmė iš moteriškės pinigė, buvo nežinomo žmogaus apšaudyti ties 7600 Morgan. Tai Charles Waiculas, 16 m., 6802 Carpenter St., sužeistas į krutinę; pvt. Dunigan, 12 metų, pašautas į koją, ir R. Lamaster, 18 m., 6802 Carpenter St. Waiculas nugalėtas į apskrities (county) ar St. George ligoninę.

Paruoš požeminio garažo planą

Inžinieriams duotas terminas per 30 dienų paruošti planus pastatyti 4 požeminiams garažams Grant Parke. Tuo būdu norima prisidėti prie auteliųkimo daugiau patogumų norintiems pasistatyti savo automobilius atvažiuojusiems į vidurmiestį.

Taigi: didelis debesis ir mažas lietus

Dabartinis Cook apskrities prisiekusiųjų teismas, kuris tyrinėja lošimo iš pinigų biznį, gali baigtis be jokių rezultatų — be balsavimo pakaltinimui. Taip pareiškė valstybės gynyboje įstaiga.

N E M U N E gauti naujaisi leidiniai .	
Dr. Gaidamavičius. Išbloktas žmogus	\$2.00
Ramonas. Dulkės raudonam saulelydžiui	\$3.00
M. Gudelis. Lietuviai gynė savo miškus	\$2.00
Dr. J. Baly. Lietuviškos pasakos	\$2.50
A. Maceina. Jobo drama	\$2.50
A. Maceina. Didysis inkvizitorius	\$2.00
L. Z. Ledėnas. Minijonas (poema)	\$1.00
PELĖDA metams 4.00 dol., pusė metų	\$2.50
GENOCIDO VOKAI, 2 spal., 12 št. 25c., 5 spal., 12 št.	\$1.00
Didelis pasirinkimas knygų ir gaidų, išleistų Amerikoje ir kitose valst.	
Užsakymus adresuokite: LIETUVIŲ KNYGYNAS NEMUNAS	
3143 SO. HALSTED ST., Chicago 8, ILL.	Telef. Victory 2-3314

MITYBOS REFORMOS PLANAS

T. A. Edisono generacijai širdies šlubavimas, arthritis ir kiti modernūs nesveikavimai dar nebuvo pavojingi, nes tada dietoje buvo mažiau klaidų ir daugiau gyvybės elementų, negu dabar.

PLACIAJAI VISUOMENEI ISTIKIMAS MITYBOS INSTITUTAS

FIDEL NUTRITIONAL INSTITUTE

1. periodiniai leidiniai padeda šeiminiškai reformuoti namų dietą į mažų bei didelių vaikų sveikatai ir šalies šviesiai ateitį.
2. savo narių dietai patobulinti teikia mineralus bei vitaminus, paimitus iš organinių medžiagų. Šios rūšies niekas kitas neturi.
3. parduoda sveikų maisto produktų tik savo nariams.

Pasiteiraujančius lietuviškai arba angliskai plačiau painformuos:

J. KAUNAS

659 W. 55th STREET CHICAGO 21, ILL.
Telefonas: Englewood 4-9778

SOTUS ALKANAM PADEK!

AID OVERSEAS, Inc. 2244 W. 23rd Place
CHICAGO 8, ILL. TELEFONAS VIRGINIA 7-8711

AID OVERSEAS, INC. siunčia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSER. Pristatymas trunka apie 18 dienų. Maisto siuntiniai pakojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicago siunčiami AIR MAIL. Kely dinge siuntiniai keičiami kitais, nes pilnas draudimas. Reikalaukite pilno sąrašo.

SIUNTINYS Nr. 3—\$6.20	1 sv. pupelių kavos
4 sv. rūkytų lašinių	1 sv. cocoa
2 sv. kiaulinių taukų	1 sv. šokolado
3 sv. margarino	2 sv. cukraus
1 sv. kiaulienos mėšos	
SIUNTINYS Nr. 5—\$5.40	4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. rūkytų lašinių	2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. marmelado	2 sv. margarino
1 sv. pupelių kavos	1 sv. pupelių kavos
1 sv. cocoa	2 sv. šokolado
1 sv. cukraus	4 1/2 sv. cukraus
1 sv. margarino	2 gabalai tualet. muilo
SIUNTINYS Nr. 10—\$6.50	2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų	2 sv. margarino
1 sv. pupelių kavos	1 sv. pupelių kavos
1 sv. cocoa	1 sv. šokolado
SIUNTINYS Nr. 12—\$6.40	2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. rūkytų lašinių	2 sv. kiaulinių taukų
SIUNTINYS Nr. 25	E) 9 sv. gryn. kiau. taukų \$5.25
	C) 15 sv. gryn. kiau. taukų 8.00
SIUNTINYS Nr. 94	B) 8 sv. bičių medaus 5.00
	E) 20 svarų cukraus 4.70
	I) 6 svarai margarino 3.70

Gydytojas į Pakistaną

Valstybės departamentas paskelbė, kad vietinis gydytojas Dr. Dailey, negras, parinktas siųsti į Pakistaną 3 mėnesiams, kur jis skaitys paskaitas vietiniams studentams, besiruošiantiems gydytojo profesijai. Dr. Dailey yra valstybės departamento patarėjas ir vieno gydytojų žurnalo redaktorius pavaduotojas.

IVEDAMI AUTOBUSAI

Vietoj tramvajų įvedami autobusai (motoriniai ir troleibusiai) Pulaski, 79th St. ir Ogden. Šie ten pradės važinėti nuo rugsėjo 15 d.

Miss Chicago ir biznis

1951 m. Miss Chicago — 19 metų Adrienne Falcon, 6060 Navare — bus garbės svečias atidarant Florsheim Shoe Shop ties Wabash ir Madison.

"NAUJIENOS" SKAITO VISU SROVIU ŽMONES: DARBININKAI, BIZNERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ZINIAS IR GERIAUSIAS RASTUS.

Dr. Joseph F. Meus, Opt.

Val.: 10:00 ryto iki 8:00 vakaro. Pirm. ir ketvirt. 10:00 iki 9:00 vak. 3982 Archer Ave. LaFayette 3-4151

CERMAK ROAD

Dantų Laboratorija
DIRBTINUS DANTIS PROTEZUS PATAISO 1-4
VALANDŲ LAIKOTARPYJE
Individualių dirbtinų dantų, plastinių grupių ir dantų specialistas. Pritaiko ir pataiso senus dirbtinius dantis, protezus. Prima kasdien nuo 9 ryto iki 6 vakaro. Pirm. ir treči. iki 9 vakaro, šeštadienį nuo 9 iki 1 valandos.
OLympic 2-3740
4807 Cermak Rd. Cicero, Ill.

CONRAD Photo Studio

(Lietuvių fotografas)
Specialybė vestuvės.
\$15.00
vertės dovana jaunavėms, dėdžiams, atnešus į garsinimą.
414 W. 63 ST.
Telefonai: Eng. 4-5840 Eng. 4-5883

BIGANE & SONS

IR
ALYVA
3596 Archer Avenue
LaFayette 3-0600

TURIME DIDELI PASIRINKIMĄ:

DEIMANTŲ LAIKRODŽIŲ BRANGINIŲ SIDABRINIŲ INDŲ SIENINIŲ LAIKRODŽIŲ RADIO IR TELEVIZIJOS APARATŲ IR KT. PREKIŲ
Laiskrodžiai Patalomai Specialiste
Duodama 1 metų Garantija
Lengvais Išmokėjimais
JOHN A. KASS
4102 ARCHER AVENUE
(prie Mozart Street)
Tel. LaFayette 3-8617
Seniausia Lietuvių Jewelry Krautuvė Brighton Parke Įsteigta 1915 metais

PROGRESS
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVĖS
PĖCIAI, SALDYTUVAI, TELEVIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MASINOS, BALDAI, MATAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI
Didžiausias Pasirinkimas MAZIAUSIOS KAINOS
Lengviausi Išmokėjimai
Baldai Padaromi Pagal Užsakymą
3224 SO. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-4226
4183 ARCHER AVE.
Tel. LaFayette 3-3171
CHICAGO, ILL.

PROGRESS
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVĖS
PĖCIAI, SALDYTUVAI, TELEVIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MASINOS, BALDAI, MATAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI
Didžiausias Pasirinkimas MAZIAUSIOS KAINOS
Lengviausi Išmokėjimai
Baldai Padaromi Pagal Užsakymą
3224 SO. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-4226
4183 ARCHER AVE.
Tel. LaFayette 3-3171
CHICAGO, ILL.

PROGRESS
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVĖS
PĖCIAI, SALDYTUVAI, TELEVIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MASINOS, BALDAI, MATAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI
Didžiausias Pasirinkimas MAZIAUSIOS KAINOS
Lengviausi Išmokėjimai
Baldai Padaromi Pagal Užsakymą
3224 SO. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-4226
4183 ARCHER AVE.
Tel. LaFayette 3-3171
CHICAGO, ILL.

Garsinkitės "N-nose"

5-NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.—KETVIRTADIEN, RUGP. 30, 1951

KITATAUCIAI DAKTAZAS

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ras aukštas)
Jei neatsilepia šaukite:
Eks. Tel.: Midway 3-2880
OFISAS VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sekmadienj nuo 10 v. iki 12.

Dr. Kazimieras
MICHEL
OPTOMETRISTAS

Tikrina akis, pritaiko akinius, ištaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.
Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų; 35 metų praktika palengvina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.
Jei jūsų akys asaroja ar niežti, negalite sūlio įverti ir adatą, akys bijo aštrios šviesos, neįžiūrėte skaityti, užsikit pasitarti pas Dr. Michel — nieko nekaimus.
Antras aukštas
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas Yards 7-6616.
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.
Kalbu lietuviškai.

DR. G. SERNER

LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. Yards 7-1829
Pritaiko Akinus Kreivas Akinus Ištaiso.
Ofisas ir Akių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Trečdieniais tik susitarus. Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

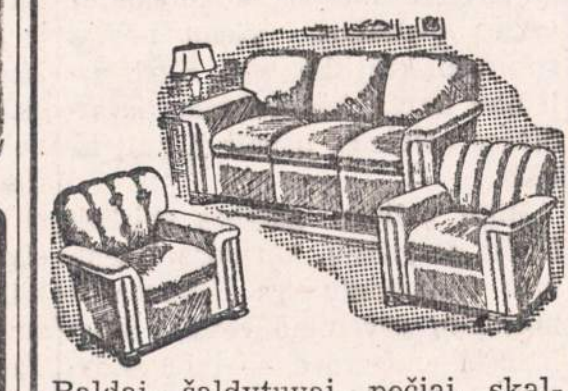
Dr. R. P. Lutkus

LIETUVIŲ REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS
Akių Egzaminavimas Akių Pritaikymas ir Lensų Pataisymas
7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas WALbrook 5-4353
Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien, Trečdienj ir šeštadienj tik susitarus

NUO UŽSISENĖJUSIŲ, ATVIRU SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRU ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir nakintis miegoti, nes jų užsiseņėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirių ir skaudžių žaizdų, uždekit LEGULO Ointment. Jo gydymas ypatybė palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jame taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETIC FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplūšimą tarpšerių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančių ir suskilusių odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išvirsnių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, peršamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., 1.25 ir 3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse ir Milwaukee, Wis., arba atsiųskite money orderį: LEGULO, Department J, 4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.

VISKO UŽTEKTINGAI TUOJ PRISTATOM

Baldai, saldytuvai, pečiai, skalbiamos masinos, lovos, matrasai, kilimai. Radijo, televizijos setai, baldai vaikų kambarams.

Žemos kainos, lengvi išmokėjimai DIDELIS PASIRINKIMAS

Baldai pagal užsakymą.
ROOSEVELT
Furniture Co., Inc.
2310 W. Roosevelt Rd.
SEeley 3-4711

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
5000 watts—1390 kil.
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro
LIETUVIŠKOS VAKARUSKOS
Tel. HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

NAUJIENOS buvo ir tebėra geriausias Amerikos lietuvių draugas.

NE TIK ŠIMET, BET JAU PER **46** METUS
LIETUVIAI PELNINGAI TAUPO
MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. V irginia 7-7747
Savings Insured to \$10,000 by F.S.L.I.C.

Taupyk saugiai ir užtikrinsi savo ateitį...
Standard yra stipriausia taupymo įstaiga visoje Amerikoje
TURTAS \$28,000,000.00
ATSARGOS FONDAS \$2,800,000.00
Federal Savings & Loan Insurance Corporation bei Federal Home Loan Bank System narys
STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 Archer Avenue, kampas Sacramento Avenue
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141
JUSTIN MACKIEWICH, prezidentas
Istaigos valandos: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 po pietų
Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 vakaro
Trečdieniais visai neatidaro

ŽINIOS IŠ ANGLIJOS

SKAUDŽIŲ GYVENIMO FAKTŲ AKIVAIZDOJE

Teisingai yra sakoma, kad gyvenimas yra marga, bet žmonių gyvenimas dar magesnis. Skaitai spaudą ir jos puslapiuose dažniausiai atrandi teigiamų gyvenimo faktų konstatavimą ar politinių nuomonių skirtingų komentuojamas frazes, tačiau nūdieniniame mūsų gyvenime pasireiškia skaudesni gyvenimo faktai taip ir eina lyg nepastebimai. Siemet Anglijoje pasitaikė keli atsitikimai, kurie išaukė nelauktas — perankstyvas mūsų tautiečių mirtis. Neseniai Keighley miestelyje gyvenęs lietuvis Juozas Tamošinas, neatšargiai važiuodamas motociklu York-Tadcaster keliu, pateko po dviaukščio buso ratais ir buvo mirtinai suvažinėtas. Kartu važiuoti su juo anglė mergaitė buvo sunkiai sužeista — sulaužyta kojos kaulas.

Bradforde prie savo gyvenamųjų patalpų rugpjūčio 14 d. rastos negyvas iš nakties lietuvis Vladas Raugas. Policijos ekspertų sąsako, kad nelaimingasis buvo paeimęs per stiprią dozę alkoholio ir virsdamas ant cementinio stulpo užsimušė. Šiuose abiejuose atvejuose vietinių Liet. S-gos skyrių valdybų iniciatyva ir gerširdžių tautiečių pinigėmis aukomis žuvusieji, kaip pridera lietuviui, buvo palaidoti. Pas juos nerasta pinigų bent daliai laidojimo išlaidoms padengti. Koks skaudus faktas ir įdomus palyginimas. Vienas bičiulis, tuo pačiu laiku atvykęs į Angliją, rašo: "Turiu sutaukęs apie 450 svarų sterlingų. Atvažiuoju į Bradfordą ir pirkšiu namelį."

Tikras gyvenimo paradoksas: vienas suspėjo sutaupti šiek tiek tokias sumeles pinigų, antras turėjęs namukus, kį trečias gyvenamas "sulig ta diena" neturi prie "dūšios" dažniausiai nė vieno sterlingo!

Gauta žinios, kad Petras K., kurio du broliai Kanadoje, dėl nešveiktos negaladamas ten išemigruoti, psichiniai sunegalėjo ir pateko į psichiatrinę ligoninę. Juozas B. taipgi palaužtas gyvenimo naštos susirgo nervų pakrikimu ir atiteko į silpnoprotę namus. Abu dar jauni ir pajėgūs vyrai. Tačiau ar sugrįžtų vėl į mūsų tarpą, sunku pasakyti. Gyveno pas kitą tautiečių. Jų turėtas smulkus ūrtelis taip ir išsibarstė. Pinigų sutaupe neturėjo. Gerširdė mūsų lietuviški visuomenė nė vienas atvejais gali materialiai sušelpiti.

Šie pavyzdžiai geriausias veidrodys viengimiams, kurių dauguma pirmadieniais neturi neišeisimo sterlingo. Gyvename svečiojo šalyje, svetimoje aplinkumoje, būtina įvairių netikėtų atvejams pasirengti, susitaupti nors po kelias dešimtis svarų sterlingų, o tai pasiekti nėra sunku. Esame išgyvenę įvairiausias bombardavimus, nepriteklus, terorus ir kitokias gyvenimo odisėjas. Tie laikmečiai mums paliko šiek tiek tokių pėdsakus. Vienų neraiši spėsimai, kitų silpnėsni. Kuris gali būti tikras, kad aukščiausi išvardintos nelaimės negali į patį ištekti.

Būtų galima galybes priskaičiuoti pavyzdžių, kuriuose daugumas viengimių yra išsimušę iš normalių gyvenimo vėžių. Svarbiausia negerovė — tai svaidsmas betiksliai savo sunkiai uždirbtų pinigėlių. Laikas sustoti, pasvarstyti, pagalvoti, nes vėliau jau gali būti per vėlu...

BRADFORDE NUMATOMAS DINGELIS LIETUVIŲ SUBUVIMAS

Vasaros sezono Bradforde lietuvių kolonijoje ypatingesnių ir didesnių lietuvių parengimų nebuvo. Tačiau per tą laiką nesuaukšta ir pasirengta pastatyti scenoje garsus teatralinis veikalas — keturių veiksmų drama "Valkata". Jo siužetui realūs ir intriguojantys, žiūrovui išspaudžia ašaras. Veikalas bus statomas rugsėjo 8 d. Numatomas vietos ir apylinkės tautiečių gausus atsilankymas. Laukiamos ir atvykstančios ekskursijos iš tolimesnių Anglijos vietovių. Dailininkas Vincas Jokubaitis aukodamas šokiadienių ir savaitgalių laisvalaikis veikalui dekoracijas baigia parengti.

ANGLIJOJE NUMATOMA KURO KRIZĖ

Kaip skelbia oficialūs valdžios šaltiniai, siemet Anglijoje bus ypatingai sunkūs metai su kuru ir elektros šviesa. Tą padėti paaištrino, kaip žinoma, plačiu mastu paleidus ir darbą karo pramonę. Gyventojams kuras ir elektra bus racionuojama nuo lapkričio mėnesio iki sekančių metų kovo mėn. pabaigos. Daugelis stengiasi anglies kurui apsirūpinti vasaros 6—NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.—KETVIRTADIEN, RUGP. 30, 1951

KANADOS LIETUVIAI ANGLIJOJE IŠKOSI LIETUVIAIČIŲ

Išėjimoje yra ypatingai sunkiai sprendžiamas vedybų klausimas su lietuvaiteimis, nes vyrų kelias dešimt procentų yra daugiau negu moterų. "Britanijos Lietuvyje" dažnai aptinkami vedybiniai skelbimai, kuriuose lietuvių vyrai iš Kanados Anglijoje ieško lietuvių vaikų šeimyniniui lydzeliui sukti. Lietuviai Anglijoje jau apsislojo per laikraščius ieškoti žmonelių, nes įsitikino, kad į skelbimus jau niekas neatsiliepie.

J. J-tis.

POKARINĖ EUROPA APLANKIUS

(KELIONĖS ĮSPŪDŽIAI)

Rašo DAN KURAITIS

(Tęsinys)

Sala

Kai kalbame apie salą, tai paprastai turime galvoje žemės plotą, kuris yra iš visų pusių vandens apsuptas. Jei sala yra audringoje jūroje, tai jos salos krantų rūsios ir galingos bangos dieną ir naktį skalauja.

Sveicarijai pavaizduoti aš nesurandu tinkamesnio žodžio kaip sala. Iš tiesų Europos kontinente Sveicarija yra savo rūšies sala, kurią audringos Europos įvykiai plaka nuo 1291 m. Vadinasi, nuo to laiko, kai ji įsikūrė kaip nepriklausoma ir laisva valstybė. Viešulai ir audros, kurie kartkartėmis labai skaudžiai plakė Europą, mažai tepalietė Sveicariją. To dėka ji sugebėjo savo krašto reikalus taip sutvarkyti, kad pasidarytų pavyzdžiui kitoms šalims.

Rodosi, yra senovės posakis, kuris teigia, kad Roma nebuvo per vieną dieną pastatyta. Tas pats, žinoma, galima pasakyti ir apie Sveicarijos krašto santvarką. Ėmė nemažai laiko, kol tarpusavyje įvairių santykiavimas išsilygino ir pasiekė tą laipsnį, kokiame jis yra dabar.

Reikia žinoti, kad Sveicarijos gyventojų sąstatas yra mišrus. Jį sudaro trijų tautų grupės, būtent vokiečiai, prancūzai ir italai. Be to, yra dar ir romėnų grupė, bet jos skaičius nėra didelis.

Nors sveicariai kalba skirtingomis kalbomis, bet jie sudaro lyg vieną tautą. Jokios diskriminacijos nėra. Sveicariai jau buvo laisvi žmonės, kai kitur Europoje tebevyravo savo rūšies baudžiava. Faktiškai sveicariai buvo laisvi porą šimtų metų prieš Amerikos atėmimą. Sveicarija tada buvo sala, kur persekiojami žmonės galėjo pasislėpti nuo despotų. Dešimtimetį ir vienuoliktą šimtmetį yra trijų kraštų žmonės bėgo į Sveicarijos kalnus, kur jie surado prieglobstį ir saugumą. Sakoma, kad bendra nelaimė paprastai suartina žmones. Taip atsitiko ir su Sveicarijos susibūrusiais žmonėmis. Nors jie priklausė ir skirtingoms tautoms, bet bendra nelaimė ir bendras priešas suartino juos. Visos tos grupės sudarė vieną vienetą, atseit, vieną valstybę. Kartu gyvenanti ir vieni kitus gerbdami, skirtingų tautų žmonės neišsiskyrė savo kalbos. Tačiau pas juos išsivystė ir specifiniai bruožai, kurie visus juos apibendrina kaip sveicarus. Sveicarijos vokiečiai yra Sveicarijos patriotas. Tas pats, žinoma, galima pasakyti apie Sveicarijos prancūzus be italius.

Ir štai, kai šiame šimtmečio net du kartus vokiečiai su prancūzais kariavo, Sveicarija pasiliko rami. Santykiai tarp Sveicarijos vokiečių ir prancūzų pasiliko tokie pat, kaip ir seniau. Mussoli-

Trumpai apie gamtą

AEFYORNIS

Prieš keletą tūkstančių metų Madagaskaro saloje gyveno nepaprasto didumo paukštis aepyornis. Šis paukštis jau išnykęs. Iš rastų liekanų apskaičiuojama, kad šis paukštis buvo 12 pėdų aukščio. Kojų kaulai lygūs dramblio kojom. Šio paukščio kiaušinis buvo toks didelis, kad į jo vidų lengvai sutelpa 12 tuzinų vištos kiaušinių. Britų muziejuje Londone yra vienas aepyornio kiaušinis. Kiaušinis buvo rastas dirpčių žemėje Madagaskare, gerai išsilaikęs, nes durpės savaime yra antiseptikas. Bet kas joje užkastas, negenda. Tai bent kiaušinėlis būtų iš vieno kiaušinio! (S)

POKARINĖ EUROPA APLANKIUS

(KELIONĖS ĮSPŪDŽIAI)

Rašo DAN KURAITIS

(Tęsinys)

Sala

Kai kalbame apie salą, tai paprastai turime galvoje žemės plotą, kuris yra iš visų pusių vandens apsuptas. Jei sala yra audringoje jūroje, tai jos salos krantų rūsios ir galingos bangos dieną ir naktį skalauja.

Sveicarijai pavaizduoti aš nesurandu tinkamesnio žodžio kaip sala. Iš tiesų Europos kontinente Sveicarija yra savo rūšies sala, kurią audringos Europos įvykiai plaka nuo 1291 m. Vadinasi, nuo to laiko, kai ji įsikūrė kaip nepriklausoma ir laisva valstybė. Viešulai ir audros, kurie kartkartėmis labai skaudžiai plakė Europą, mažai tepalietė Sveicariją. To dėka ji sugebėjo savo krašto reikalus taip sutvarkyti, kad pasidarytų pavyzdžiui kitoms šalims.

Rodosi, yra senovės posakis, kuris teigia, kad Roma nebuvo per vieną dieną pastatyta. Tas pats, žinoma, galima pasakyti ir apie Sveicarijos krašto santvarką. Ėmė nemažai laiko, kol tarpusavyje įvairių santykiavimas išsilygino ir pasiekė tą laipsnį, kokiame jis yra dabar.

Reikia žinoti, kad Sveicarijos gyventojų sąstatas yra mišrus. Jį sudaro trijų tautų grupės, būtent vokiečiai, prancūzai ir italai. Be to, yra dar ir romėnų grupė, bet jos skaičius nėra didelis.

Nors sveicariai kalba skirtingomis kalbomis, bet jie sudaro lyg vieną tautą. Jokios diskriminacijos nėra. Sveicariai jau buvo laisvi žmonės, kai kitur Europoje tebevyravo savo rūšies baudžiava. Faktiškai sveicariai buvo laisvi porą šimtų metų prieš Amerikos atėmimą. Sveicarija tada buvo sala, kur persekiojami žmonės galėjo pasislėpti nuo despotų. Dešimtimetį ir vienuoliktą šimtmetį yra trijų kraštų žmonės bėgo į Sveicarijos kalnus, kur jie surado prieglobstį ir saugumą. Sakoma, kad bendra nelaimė paprastai suartina žmones. Taip atsitiko ir su Sveicarijos susibūrusiais žmonėmis. Nors jie priklausė ir skirtingoms tautoms, bet bendra nelaimė ir bendras priešas suartino juos. Visos tos grupės sudarė vieną vienetą, atseit, vieną valstybę. Kartu gyvenanti ir vieni kitus gerbdami, skirtingų tautų žmonės neišsiskyrė savo kalbos. Tačiau pas juos išsivystė ir specifiniai bruožai, kurie visus juos apibendrina kaip sveicarus. Sveicarijos vokiečiai yra Sveicarijos patriotas. Tas pats, žinoma, galima pasakyti apie Sveicarijos prancūzus be italius.

Ir štai, kai šiame šimtmečio net du kartus vokiečiai su prancūzais kariavo, Sveicarija pasiliko rami. Santykiai tarp Sveicarijos vokiečių ir prancūzų pasiliko tokie pat, kaip ir seniau. Mussoli-

Vokiečiai pasiliekia vokiečiai. V. Vokietijos Brunsvick mieste teismas nubaudė keturis mėnesiais baroną Ulrich von Bothmerį, buvusį karo metu darbo batalionų generolą. Jis nubautas už įžeidimą V. Vokietijos federalinės vyriausybės pirmininko Adenauerio. Mat, baronas Ulrich von

Dr. Vladimir Prochazka, naujasis Čekoslovakijos ambasadorius, apleidžia Baltuosius Rūmus, kur jis turėjo pasimatymą su prezidentu Trumanu. Prezidentas naujam ambasadoriui priminė, kad Amerikos santykiai su Čekoslovakija negalės būti draugiški, kol čekų valdžia laikys kalėjimė Amerikos korespondentą Oatis.

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED—MALE Darbininkų Reikia

EXCELLENT OPPORTUNITY with good future for conscientious worker.

WE NEED MAN for SHIPPING ROOM

No experience necessary but helpful.

40 hour week. Many Company Benefits.

Apply SEARS ROEBUCK and COMPANY

5938 W. Cermak Road

PRESSER

FOR MEN'S CLOTHES Also to do light mending. Hours 10 A. M. to 7 P. M. Salary \$200 per month.

PRIVATE CLUB

UNIVERSITY CLUB

79 EAST MONROE

MAN WANTED

for CLEAN WORK in LAUNDRY

Permanent, paid vacations, Blue Cross and Group Insurance.

Apply

BABY VALET 511 Harrison. OAK PARK

SEARS

Has opening for

2 MEN IN

RUG DEPT.

LINOLEUM DEPT.

VENETIAN BLIND DEPT.

Experience helpful but not necessary.

This is a job with a future for the right men.

Apply in Person

SEARS ROEBUCK and COMPANY

5938 W. Cermak Road

PACKING AND CRATING Man capable of designing and building crates for heavy delicate machinery. Good wages, plenty of overtime ASKANIA REGULATOR CO. 240 East Ontario.

Bothmer viename mitinge Adenauerį išvadino vakarų demokratijos bernu ir, girdi, kad SSSR kariuomenė žygiuos per Vokietiją, tai Adenaueris su savo vyriausybę tuoj pabėgė į Angliją.

Trumpai apie gamtą

Kačiuodegės, kurios auga pelkėse, šiandien mažai turti praktiškos vertės, nebent kas laiko jas vazonė kaip vėlyvą rudens primenantį papuošalą. Indėnai, kurie gyveno tose vietose, kur augo kačiuodegės, jomis naudojosi. Iš švelnių augalo varpos pūkų darė pagalves, kurių buvo nepaprastai minkštos. Taip pat jie darė čiuzinius ir kaldras, kurias buvo minkštos ir šiltos. Be to, indėnai valgė kačiuodegių sėklas, kaip gyduolę.

Iš kačiuodegės pūkų padaryta pudra labai gerai gydo nudegintą arba nuplikytą odą. (S)

HELP WANTED—MALE Darbininkų Reikia

BUTCHER DEPENDABLE

Top Salary. 6 days a week. Steady job. Experienced.

LEVI BROS.

940 E. 55th Street Midway 3-0552

AUTO BODY AND FENDER MAN

Experienced.

5½ days a week. Top salary. Steady job.

MARTINS

5481 Ingleside DORchester 3-1050

JR. ENGINEER

With Inspection Ability. Some Drafting Experience.

4600 W. Harrison St.

BOILER MAKER-welder, patyrusio reikia. Pataisymų darbas, bottoms, tubes, lopai. 513 So. Francisco.

REIKA PATYRUSIO ARK WELDER Telefonas DRExel 3-6400.

AUTOMATIC Screw Machine op. and setup—Brown & Sharp equip. A-1 steady job; good pay; plenty of overtime; day or night shift. Apply in person. Ask for Mr. Hennessy. ALLIED SCREW MACHINE CO. 1338 S. Michigan. HA. 7-3915

PORTERIO ir dženitoriaus reikia. Naktimis. Virš 45 metų. Vedusio. Paliūdjimai reikalingi. Pastovus darbas, geras atlyginimas. 2501 So. Western Avenue.

Pakavimui ir išsiuntinėjimui klerko reikia lempu kompanijai. \$1.25 ir valanda. 1219 W. Chicago Ave., iš kiemo namas.

Reikalingas barberys renduoti arba dirbti. Geras biznis. 8609 S. ASHLAND AVE.

POLISHER Drill press darbas; kiek mašinų patyrimo reikia. Pastovus darbas, mažas šapa. Maitykite Mr. Spilky. 2944 West Lake St.

PATYRUSIO kelnų kišenų siuvėjo reikia. ACME TAILORS, Room 1260, 19 So. Wells St.

Reikalingas finišieris prirengti išvežti rakandus. Geras mokėtis. Pastovus darbas. Kreipkitės PROGRESS FURNITURE CO., 4183 Archer Avenue, LAfayette 3-3171.

HELP MALE-FEMALE Darbininkų Darbininkų Reikia

REIKA šeimos prižiūrėti 8 metų mergaitę. Rašykite: Box 3323, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Illinois.

FURNITURE - FIKTURE Reikia Rakandų

MODERNIZUOKIT Savo Virtuvę arba bathroom su steel wall tile kambarys 4x7, 4 pėdų aukščio \$59.00. Sudėsimė-kreditas. Hemlock 4-3200

AUTOMOBILES - TRUCKS Autai ir Sunkvežimiai

A & C MOTOR SALES 816-20 W. 35th Street

Visuomet geras pasirinkimas

VARTOTŲ KARŲ 1936 iki 1951 metų \$25.00 ir aukščiau

MES PERKAME GERUS VARTOTUS KARUS

Bridgeporto draugiškiausi dyleriai.

PONTIACS

LATE MODEL

CONVERTIBLES

Must be sold

Loeber Pontiacs, Inc.

1111 N. Clark St.

HELP WANTED—FEMALE Reikia Darbininkų

ATTENTION! MECHANICAL ENGINEERS MECHANICAL DRAFTSMEN FOR THE DESIGN AND DRAWING OF PORTABLE TOOLS Can use men with limited training Steady employment in modern air conditioned office INDEPENDENT PNEUMATIC TOOL CO. Write, see or call MR. M. J. SCHULTZ 753 Claim St., Aurora, Ill. Aurora 27601

STENOGRAPHERS

40 hour week; employee benefits, etc.; pleasant work. Phone MR. ATHEY, Harrison 7-9831

53 WEST JACKSON BOULEVARD

or Phone Bishop 7-6000, MR. HOFFMAN

SINCLAIR REFINING COMPANY 2540 WEST CERMAK ROAD

STENOGRAPHER

Excellent opportunity in

ARCHITECT'S OFFICE

5 day week. Permanent. Salary commensurate with qualifications.

HOLABIRD and ROOT and BURGEE

180 No. Wabash.

CASHIER

EXPERIENCED

Good Salary.

5 day week.

Good transportation.

FRANK MESSINEO

34 So. Water Market.

TYPISTS

Near loop

Good transportation.

5 day week

Paip vacation.

A Motion Picture Co.

HA 7-3629

Duosime materiai kambarį vel-tui, jei ji sutiks prižiūrėti se-nėvą moterį. Kreiptis į 6823 S. Talman Ave. Hemlock 4-3379.

STENOGRAPHER

5 day week

Good salary

Paid vacation, near loop

Good transportation.

A Motion Picture Co.

HA 7-3629

Reikalinga moteris į viešbutį. Turi būti stipri, švari, ir darb-ti. Gali būti ir DP. Gyvenimas, atlyginimas vietoje. Tel. Worth 354-R-2.

BOOKKEEPER

For accounts receivable and payable, with experience on bookkeeping machine or will train.

HARTSHORNE BUICK

930 N. Clark. MOhawk 4-3406

MOTERŲ REIKIA

★ Siuvamų mašinų operatorku.

★ Kick Press Operatorku

★ Bendras dirbtuvės darbas.

Aukštas atlyginimas, švari, ma-doni atmosfera. Visosios naujos PROTECTION PRODUCTS CO. 2637 West Polk.

REIKALINGA MOTERIS, kuri nori kambario su valgiu ir at-lyginimu. Lengvas namų ruošos darbas senyvai material. 2 su-age sūnūs. 4010 So. Talman Avenue.

MOTERIS reikalinga apvalymo ir bendram darbui kepykloje. Klauskite Mrs. Holz, 2007 E. 71st St.

FOR RENT — Rendai

ISNUOMOJAMI 6 furnišuoti kambariai. Savininkas galima matyti nuo 6 val. vakarais. 1335 So. 51st Ave., Cicero, Ill. Charles Raila.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

Liquor Store ir baras parduo-dama nebrangiai; biznis išdirb-tas. 2 pagyvenimui kambariai. Savininkas matyti vakarais. 3529 S. Halsted St. Walbrook 5-3617

Greitam pardavimui batų tai-symo storas, moderniški iran-kiai, geras biznis, švari apylin-kė. Pardavimo priežastis—liga. Skambinkite savininkui po 6 val. vak. Tel. REpublic 7-3615, arba GRovehill 6-6588.

HOTELIS 83 kambarių, vakari-nėji miesto dalis. Namai su biz-niu. Reikalingas \$20,000. 1256 W. MADISON ST.

VISI SUSIPRATĘ LIETUVIAI SKAITO "NAUJENAS"</